

Jeg tillader mig at henvise til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Tom Behnke (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke nr. 51 om ydelse af statsbidrag til civilingeniør Tom Lisborg tilbage fra Finansudvalget.
(Beslutningsforslag nr. B 24).

Jeg skal i øvrigt henvise til forslagets tekst og de bemærkninger, som ledsager dette, samt ikke mindst til aktstykkets tekst.

Anne Baastrup (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ligebehandling i ansættelses- og uddannelsesforhold uanset etnisk oprindelse, national herkomst, hudfarve eller religion.
(Beslutningsforslag nr. B 25).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spm. nr. S 205

1) Til udenrigsministeren af:

Kristian Thulesen Dahl (FP):

»Kan udenrigsministeren bekræfte, at det må være tilladt ifølge EF-retten at importere et værk fra et andet EU-medlemsland, hvor rettighedshaveren har givet sit samtykke til udlejning?«

Skriftlig begrundelse

Spørgsmålet er tidligere stillet til skriftlig besvarelse til udenrigsministeren i samme udformning (spørgsmål nr. S 43 samt nr. S 112).

I besvarelsenerne på spørgsmålene svarede udenrigsministeren imidlertid ikke på de stillede spørgsmål, men kun i det første på dele af begrundelsen for mit spørgsmål. Derfor stilles spørgsmålet nu til mundtlig besvarelse.

Spørgeren ønsker i øvrigt at præcisere, at der ikke ønskes svar i forbindelse med en verserende retssag, men at spørgeren ønsker regeringens principielle opfattelse af retsstillingen på området, således om det ifølge EF-retten er tilladt at importere et værk, som er bragt i omsætning gennem udlejning med rettighedshaverens samtykke i et andet EU-land, til Danmark.

Kristian Thulesen Dahl (FP):

Jeg vil gerne lige kort begrunde, hvorfor jeg ønsker et svar på de stillede spørgsmål.

Det er jo velkendt, at det indre marked har skabt mange diskussioner om, at der skulle være et marked, hvor handel kunne foregå frit, og det er også velkendt, at EU igennem flere direktiver har behandlet spørgsmålet om den ophavsretslov, som vi har i den danske lovgivning. Derfor ønsker jeg regeringens opfattelse af, hvordan EU-retten og dermed også den danske retsstilling er på nuværende tidspunkt, når det drejer sig om værker, der i henhold til ophavsretslovgivningen er importeret til Danmark fra et andet EU-land. Når et værk i henhold til ophavsretslovgivningen altså er bragt i omsætning i f.eks. England, er det så dermed også bragt i omsætning i f.eks. Danmark og kan importeres til Danmark?

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Det spørgsmål, jeg er blevet anmodet om at besvare i dag, er allerede blevet stillet og besvaret to gange. Oprindeligt var begrundelsen for spørgsmålet, at der verserede en sag ved Aalborg Byret om ophavsretten til videofilm i Danmark.

Første gang, jeg blev præsenteret for spørgsmålet, svarede jeg, at jeg ikke ønskede at kommentere en retssag, der verserede ved en dansk domstol, og hvis nærmere omstændigheder jeg i øvrigt ikke var bekendt med.

Det er fast praksis for skiftende regeringer, at man ikke udtaler sig om verserende retssager, og det har jeg i sinde at henholde mig til, idet det ikke vil være muligt at gå ind på en substantiel besvarelse af det stillede spørgsmål uden at komme til at blande sig i en verserende retssag.

Kristian Thulesen Dahl (FP):

Jeg ville gerne kunne sige tak for besvarelsen fra udenrigsministeren. Det er korrekt, at der i begrundelsen for det første spørgsmål, jeg stillede om det her, var anført forhold om en retssag i Aalborg. Men i det andet spørgsmål, hvor jeg endnu en gang prøvede at få udenrigsministeren til at svare på det nævnte forhold, samt i begrundelsen for dette mundtlige spørgsmål fremgår naturligvis ikke noget om en verserende retssag.

Det, jeg ønsker, er regeringens principielle opfattelse af EU-retten på nuværende tidspunkt, når det drejer sig om, hvorvidt man kan importere et værk, som er udgivet med rettighedshaverens tilladelse i England, til Danmark, og det må være muligt at få regeringens principielle opfattelse af retsstillingen, uanset om der verserer retssager rundt omkring i kongeriget Danmark.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):
Den ændrede begrundelse ændrer intet ved mit svar.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 206

2) Til trafikministeren af:

Svend Aage Jensby (V):

»Hvor længe agter ministeren at opretholde det nuværende ekstraordinære sikkerhedstjek i danske lufthavne, for så vidt angår indenrigs-flyvningen?«

Skriftlig begrundelse

I anledning af en episode med en bosnisk flygning i et SAS-fly i Norge er der indført et sikkerhedstjek af passagererne på de danske indenrigsruter i lufthavnene.

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

Som det måske ikke er spørgeren bekendt, blev der for nylig afholdt samråd i Folketingets Trafikudvalg. Jeg oplyste efter samrådet til offentligheden om det spørgsmål, der nu også er stillet af hr. Svend Aage Jensby, at i forbindelse med indførelse af hundrede procent sikkerhedstjek blev det aftalt med Justitsministeriet, at politiet skulle foretage en ny trusselsvurdering i henseende til indenrigstrafikken.

Denne vurdering forventes at foreligge en af de nærmeste dage, og jeg vil derefter straks tage en drøftelse med justitsministeren af, hvorvidt det på et mere permanent plan er nødvendigt med et højere beredskab end det, vi har været vant til siden 1989.

Svend Aage Jensby (V):

Jeg takker for det svar, ministeren gav, men jeg lægger bare vægt på, at den omfattende passagerkontrol, der nu foretages, snarest muligt bringes til ophør, og det kan efter min mening ikke tage så lang tid for de omhandlede organer at tilvejebringe klarhed over, om trusselsbilledet er et andet, end det tidligere har været.

Derfor spørger jeg: Hvor længe skal vi vente?

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

Trafikministeren har ingen mening om, hvor lang tid det tager at lave en trusselsvurdering. Det er helt op til de pågældende myndigheder at vurdere, men når den er klar, hvad vi forventer inden for de nærmeste dage, som jeg oplyste i mit første svar, vil vi træffe en beslutning i henhold til gældende bekendtgørelser på området.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 207

3) Til trafikministeren af:

Svend Aage Jensby (V):

»Hvor mange personer er inden for de sidste 10 år blevet pågrebet gennem passagersikkerhedstjek i danske lufthavne, f.eks. på grund af medbragte skydevåben, bomber eller andre genstande, som kunne være egnet til at gennemtvinge en flykapring, og hvor mange af de pågældende personer havde tilsyneladende forberedt en sådan kapring?«

Skriftlig begrundelse

Selv om man kan hævde, at passagersikkerhedstjek i danske lufthavne også tjener præventive formål, kan ovennævnte oplysninger være af interesse, ikke mindst efter at ministeren har gennemført almindeligt passagersikkerhedstjek på de danske indenrigsruter til afløsning af de tidligere lejlighedsvisе tjek.

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

En pligt for lufthavne til at registrere våben og andre genstande, som ikke må medtages i kabinen på et fly, er først blevet indført pr. 1. april i år. En forespørgsel til de enkelte lufthavn har imidlertid vist, at der ved sikkerhedskontrollen til stadighed bliver inddraget utallige knive, sakse samt legetøjsvåben og attrapper, men også en del skydevåben, som folk af uvidenhed eller glemsomhed ikke selv anmelder.

Fælles for alle lufthavnes vurdering er imidlertid, at der på intet tidspunkt inden for de sidste 10 år er inddraget genstande fra passagerer, som menes at have haft til hensigt at kapre det pågældende fly eller begå anden form for kriminel handling imod luftfartens sikkerhed.

Svend Aage Jensby (V):

Jeg takker ministeren for svaret. Det understøtter min opfattelse af, at det ikke kan gå hurtigt nok med at få standset det enorme ressourceforbrug, som netop sker i disse dage i samtlige vores lufthavne både fra lufthavnspersonellets side og fra politiets side.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 208

4) Til trafikministeren af:

Svend Aage Jensby (V):

»Vil ministeren oplyse omkostninger og andet ressourceforbrug ved det sikkerhedstjek, som for tiden finder sted af passagererne på de danske indenrigsrufter?«

Skriftlig begrundelse

I betragtning af, at et sikkerhedstjek med metal-detektor ikke havde afsløret den bosniske flykapper fra et norsk SAS-indenrigsfly forleden, kan man undre sig over, at episoden har ført til sådanne generelle sikkerhedstjek på danske indenrigsrufter. Det kunne være af interesse i den forbindelse at erfare de samlede omkostninger ved disse tjek, herunder hvor store mandskabsressourcer der sættes ind, navnlig antallet af funktionærer fra luftfartsselskaber, lufthavnsbetjente og politibetjente.

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

I den nuværende situation betragter lufthavne-

ne opgraderingen af tjekprocenten til de meget omtalte 100 som en midlertidig og kortvarig foranstaltning. Den øgede arbejdsbyrde klares derfor i øjeblikket ved at nedprioritere andre arbejdsopgaver og ved brug af overtid. Lufthavnene har derfor indtil videre ikke ansat ekstra mandskab.

I den skriftlige begrundelse for spørgsmålet er der i den forbindelse også nævnt luftfartsselskabernes personale, der imidlertid ikke har lov til at foretage sikkerhedsundersøgelser; det må kun lufthavnspersonalet gøre. Politiet er ganske vist også berettiget til det, men dets opgave er i praksis at overvåge udførelsen heraf.

For politiets vedkommende er det ikke muligt at angive eksakt, hvor mange flere arbejdstimer der medgår til overvågningen af sikkerhedsundersøgelserne under det for tiden forhøjede beredskab, idet opgaven indgår som en integreret del af ordenspolitiets arbejde.

Svend Aage Jensby (V):

I Retsudvalget fik vi i 1993 på et spørgsmål om nogenlunde det samme oplyst, at politiet i 1990 brugte ca. 35 årsværk og i 1991 ca. 48 årsværk alene til den stikprøvevise kontrol.

Jeg går ud fra, at ministeren efter indhentet udtalelse fra Justitsministeriet i dag er i stand til at svare på, hvor mange årsværk politiet bruger i disse dage, hvor der er hundrede procent kontrol. Mener ministeren ikke, at politiets ressourcer kunne bruges til bedre ting, f.eks. patruljering, voldsbekæmpelse og indbrudsbekæmpelse?

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

Som jeg oplyste i mit første svar på det stillede spørgsmål, er det ikke muligt at angive eksakt, hvor mange flere arbejdstimer der medgår til overvågningen af sikkerhedsundersøgelserne under det – og det skal vi understrege – for tiden forhøjede beredskab.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 180

5) Til undervisningsministeren af:

Hanne Severinsen (V):

»Vil ministeren arbejde for, at nogle bachelorgrupper, f.eks. i matematisk-naturvidenskabelige fag, kan kvalificere sig til folkeskolelærere?«

Skriftlig begrundelse

Anvendelsen af bachelorer i folkeskolen, som for tiden er genstand for en betydelig offentlig diskussion, jf. forslaget i *Magisterbladet* nr. 21, side 8-9, kunne afprøves, hvis ministeren er indforstået med at gennemføre et forsøg med en ny kort pædagogisk overbygningsuddannelse. Den kunne i givet fald kvalificere bachelorer, f.eks. i matematisk-naturvidenskabelige fag, til folkeskolelærere.

Herved kunne man både afhjælpe den akutte lærermangel i folkeskolen, der kan forventes yderligere øget i de kommende år, og sikre, at specielt de ældste klasser får en fagligt kvalificeret undervisning i f.eks. matematik, fysik og kemi.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Allerede i dag kan der ansættes ikkelærerdannede personer til at undervise i folkeskolen i enkelte fag. Det er imidlertid ikke hensigten, at der skal ansættes en ikkelærerdannet i et fag, som en af skolens lærere med linjefag eller tilsvarende kvalifikationer kan undervise i.

Kommunen kan ansætte personer, der ikke er lærerdannet, men som på anden måde har erhvervet særlige kvalifikationer til at kunne undervise i de pågældende fag. Disse personer må kun undervise i de fag, de er kvalificeret til, og kan derfor ikke ansættes til at varetage undervisning i andre fag.

I tilfælde af lærermangel vil der derfor ikke være noget til hinder for, at der f.eks. ansættes en bachelor med en matematisk-naturvidenskabelig baggrund til at undervise i fysik/kemi. Hvor attraktivt et sådant deltidsjob i et eller to fag vil være, er nok spørgsmålet, når man betænker, at der f.eks. i en gennemsnitsskole med to spor er i alt 6 timer til fysik og kemi.

Folkeskolen er skolen for alle, og for at kunne leve op til dét, der er folkeskolens formål, kræves der såvel faglig som pædagogisk baggrund og indsigt.

Den nye lov lægger vægt på faglig fordybelse i enkelte fag, men også på sammenhængen mellem fagene gennem undervisningen i tværgående emner og problemstillinger. Det stiller krav til et langt mere intenst samarbejde mellem lærerne, end vi faktisk hidtil har kendt.

Sådanne samarbejdende lærergrupper vil vanskeligere kunne fungere optimalt, hvis en i gruppen kun har kendskab til ét fag. Derfor giver lærerseminarierne også en bred uddan-

nelse, der principielt kvalificerer de pågældende til at kunne undervise på alle klassetrin og i alle skolens fag. I skolens hverdag har de faste lærere timer i tre til fem fag.

Nok så vigtigt i denne sammenhæng er, at læreruddannelsen efter loven af 1991 i endnu stærkere grad end tidligere lægger vægt på et tæt samspil mellem de pædagogiske fag, skolefagene og praktikken, og det mener jeg ikke kan erstattes af en kort pædagogisk overbygningsuddannelse, sådan som spørgeren foreslår.

Hanne Severinsen (V):

Spørgsmålet gik jo på, om det ikke var en god idé i den nuværende situation, at man fik sådan en overbygningsuddannelse. Man kunne lave det som et forsøg, og jeg synes, at undervisningsministeren skulle prøve endnu en gang lige at tænke de argumenter igennem, som han kom med her.

Vi ved, at vi har mangel på lærere visse steder i landet. Vi ved også, at kvaliteten af den undervisning, der foregår i matematik, fysik og kemi, er et problem, der i øvrigt går videre op i systemet og melder sig på den måde, at der er for få, der bliver matematikere, og der er navnlig for få, der går videre og ønsker de naturvidenskabelige studier. Vi har ikke så mange, der søger at blive ingeniører, der er ikke så mange, der søger naturvidenskabelige fag, og der er navnlig ikke så mange, der er kvalificerede til det. Det kunne jo være, at noget af det skyldtes en for uinspireret undervisning i folkeskolen.

Det er rigtigt, at folkeskoleloven lægger op til, at man skal have en form for tværfaglighed, men den skal jo netop gå ud fra fagligheden, og det er jo ikke bare fysik og kemi. Man kunne forestille sig, at én, der har læst fysik og kemi, vel også udmærket kunne undervise i matematik.

Jeg vil altså opfordre ministeren til igen at overveje om ikke andet så på forsøgsbasis at lave en overbygningsuddannelse, sådan at man kan supplere en naturvidenskabelig bachelorgrad og komme ud i folkeskolen og afhjælpe både lærermangel og mangel på kvalificerede matematik-, fysik- og kemilærere.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Som sagt er der altså mulighed for at ansætte ikkelærerdannede personer til at undervise i folkeskolen, og i den udstrækning, hvor vi også bliver ramt af en mulig lærermangel – og det kan jo ikke helt afvises, når man ser på tallene – er det selvfølgelig oplagt at søge sådanne lære-

re, som har de nødvendige kvalifikationer til at dække forskellige fag.

Jeg vil heller ikke her afvise, at vi i forbindelse med den videre drøftelse af bachelorordningens udvikling – og det ved spørgeren jo at vi også skal i gang med i løbet af kort tid – også mere generelt overvejer, om den opgave, der kan knytte sig til formidlingen ikke bare i folkeskolen, men i uddannelserne i al almindelighed, kunne medføre, at vi skulle etablere en, som det kaldes, overbygningsuddannelse for bachelorer, som gør dem bedre i stand til at løse formidlingsopgaver.

Men jeg vil godt slå fast, at når vi i Danmark har valgt en enhedslæreruddannelse også i overensstemmelse med de krav, vi forventer at skulle stille ifølge den nye folkeskolelov, er det selvfølgelig lærerne, vi skal satse på. Men man kan ikke afvise, at den anden mulighed er til stede og i hvert fald i en periode kan prøves.

Hanne Severinsen (V):

Det er udmærket, at kommunerne kan ansætte sådan en, men vedkommende har i hvert fald ikke fået den pædagogiske uddannelse.

Det er derfor, at det på nuværende tidspunkt, hvor vi kunne slå to fluer med ét smæk og på en gang afhjælpe to problemer i folkeskolen, ville være en god idé, at vi satte et forsøg i gang med en kortvarig pædagogisk uddannelse, sådan at man faktisk blev bedre kvalificeret til at undervise. Så ville det ikke bare være et spørgsmål om, at man skulle formidle, men om, at man faktisk bedre kunne udfylde sin funktion, end hvis kommunerne efter de forhåndenværende søms princip bare ansætter, hvad de nu kan få fat i.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg tror nu, at kommunerne selvfølgelig varetager deres opgaver fuldt forsvarligt, men det er klart, at i den udstrækning, hvor der ikke er kvalificerede læreruddannede til at besætte ledige stillinger, må kommunerne selvfølgelig se sig om efter dem, der på anden måde er kvalificerede til at løse opgaverne.

Jeg vil bare sige til fru Hanne Severinsen, at i de drøftelser, som jeg allerede har nævnt vi jo får om bachelorordningens videre udvikling, synes jeg, vi skal tage det spørgsmål med ind i vores overvejelser. Det vil sige, vi får lejlighed til at vende tilbage til det.

Hanne Severinsen (V):

Det glæder mig selvfølgelig, for jeg synes, at netop for kommunernes ansættelsesmuligheder ville det være godt, hvis man havde den mulighed at sende bachelorer på kursus et halvt eller et helt år. Så ville man faktisk få nogle lærere, der virkelig kunne opfylde deres funktion.

Men det glæder mig, at ministeren i hvert fald er åben over for, at vi måske kan bruge bachelorer bredere, end vi har talt om før. Jeg håber også, at vi kan overbevise ministeren om, at det faktisk er en meget god idé – og det er der også andre end mig der synes – at vi får bedre kvalificerede naturvidenskabelige lærere i folkeskolen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 188

6) Til undervisningsministeren af:

Niels J. Langkilde (KF):

»Vil ministeren oplyse, om det er rigtigt, at der er ca. halvt så mange fastansatte lærere pr. studerende på Historisk Institut på Odense Universitet, som der er på Historisk Institut på såvel Århus Universitet som Københavns Universitet, og i bekræftende fald svare på, om Odense Universitet fortsat skal nedprioriteres i forhold til landets øvrige universiteter?«

Skriftlig begrundelse

Fyns Stiftstidende offentliggjorde onsdag den 2. november 1994 en undersøgelse, der viste, at der på Odense Universitets Historiske Institut er ansat 11 fastansatte undervisere til 660 studerende. Dette betyder, at der er 60 studerende pr. fastansat underviser sammenlignet med 34,4 og 27,7 studerende på henholdsvis Københavns og Århus universiteters historiske institutter. Dette viser en klar forskelsbehandling mellem de forskellige universiteters historiske institutter.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Ifølge netop indhentede oplysninger fra de tre universiteter er antallet af historiestuderende og fastlærere pr. 1. oktober 1994 følgende, og jeg beklager, at man her skal holde fast på tallene: Københavns Universitet har 874 studerende og 28 fastlærere, Århus Universitet har 550 studerende og 16 fastlærere og Odense Universitet har 600 studerende og 12 fastlærere.

Det giver en lidt anden beregning af studerende pr. fastansat end de tal, der offentliggøres i Fyns Stiftstidende den 2. november i år, hvor man nemlig henholdsvis i København har ca. 31 studerende pr. fastansat, i Århus ca. 34 og i Odense ca. 50. Af de 600 studerende ved Odense Universitet er de 180 – altså en ret stor andel – i øvrigt optaget her i september i år, og derfor er jeg ikke i tvivl om, at Odense Universitet netop nu er gået i gang med at ansætte flere fastlærere. Jeg mener ikke, at disse tal er de afgørende; det er derimod efter min mening mere væsentligt, at undervisningsbevillingerne til universiteterne siden 1980 er blevet tildelt på basis af opgørelser af antallet af aktive studerende.

Der er et taxameter, som er fælles for de tre historiske institutter, og som skal dække udgifter til undervisningen. Odense Universitet har derfor mulighed for at levere undervisning til historiestuderende i samme omfang som Københavns og Århus universiteter, men det er op til universiteterne selv, hvorledes de vil disponere over deres samlede bevillinger, herunder hvor mange fastansatte lærere de ønsker at have; ministeriet blander sig ikke i det.

Jeg er opmærksom på, at der ikke er helt ens forskningsvilkår på universiteterne. Disse forskelle, der bl.a. er historisk betingede, kan blive så store, at det ikke er rimeligt, og det har jeg forsøgt i et vist omfang at råde bod på derved, at universiteter med lav forskningsprocent har fået forholdsvis flere forskningsressourcer de senere år, sådan som det fremgår af Universiteter i Vækst, og det gælder også i dette tilfælde Odense Universitet.

Niels J. Langkilde (KF):

Jeg vil gerne takke mange gange for svaret. Det var et dejligt positivt svar, men det efterlader dog én ting som et problem, og det er forholdet mellem universitetsassistenter og lærere med forskningsret.

Ser ministeren ikke et problem i, at vi har alt for mange undervisningssergenter, som det hedder i jargonen, gående rundt på vore universiteter, og at vi ikke får den sammenhæng mellem forskning og undervisning, som er kendetegnende for dansk universitetsmiljø?

Jeg vil høre, om ministeren i al evighed vil holde sig ude af en nærmere vurdering af det spørgsmål og fastholde det helt decentrale princip på området.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg er ganske enig med spørgeren i, at det er vigtigt at sikre sammenhæng mellem undervisning og forskning og netop sikre den rigtige sammenhæng. Det mener jeg i øvrigt at vi med det seneste forslag om universiteter i vækst netop har lagt op til. Det er min holdning, at den undervisning, der foregår på vore universiteter, skal være forskningsbaseret, og derfor skal der selvfølgelig også være en rimelig balance mellem dem, som spørgeren kalder undervisningssergenter, altså undervisningsassistenter, og fastansatte lærere. Jeg mener, at vi er på ind i en udvikling, hvor der bliver plads til at have flere fastansatte lærere, sådan som det også viser sig på Odense Universitet.

Hermed sluttede spørgsmålet

Spm nr. S 197

7) Til arbejdsministeren af:

Frank Dahlgaard (KF):

»Finder ministeren det i orden, at man kan rejse Europa rundt som arbejdsløs dansker på dagpenge, sådan som det er beskrevet i Ekstra Bladet den 9. november 1994?«

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

En avisartikel, som omtaler en ung mand, der tilsyneladende 2 gange a 3 måneder har holdt en formentlig god ferie i Grækenland og Spanien på statens regning, er indiskutabelt provokerende.

Den mulighed, der er for under visse betingelser at bevare dagpengereetten i en 3-månedersperiode under ophold i de europæiske lande, der er omfattet af EØS-aftalen, er nemlig forbeholdt de dagpengemodtagere, der rejser ud for at søge arbejde.

Denne objektive ret følger af EF-reglerne i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, som jo har været gældende siden 1. januar 1973. Det er en betingelse, at medlemmet rejser til et andet EØS-land for at søge arbejde, og dagpengereetten vil derfor kun kunne bevares, hvis formålet med opholdet er at søge arbejde og ikke at holde ferie.

I forbindelse med ansøgningen om den nødvendige attest, som udstedes af Direktoratet for Arbejdsløsforsikring, skal medlemmet udfylde et skema, hvor medlemmet på tro og love angiver formålet med rejsen. Samtidig skal medlem-

met oplyse, om pågældende vil holde ferie i attestperioden eller i forbindelse hermed.

Hvis Direktoratet bliver opmærksom på, at formålet med rejsen f.eks. er at holde ferie, vil attesten ikke blive udstedt.

Under opholdet i det andet EØS-land er medlemmet underlagt den kontrol, der gælder i dette land, og står derfor til rådighed efter dette lands regler. Det er altså det andet EØS-lands myndigheder, der afgør, om personen står til rådighed, og som reglerne er nu, åbnes der ikke mulighed for at anfægte et andet medlemslands kontrolforanstaltninger eller rådighedsvurdering, men det andet lands myndigheder er forpligtet til at orientere de danske myndigheder om forhold, der har betydning for pågældendes dagpenget.

Frank Dahlgaard (KF):

Jeg er glad for, at ministeren siger, at det er indiskutabelt provokerende, at en ung mand på den måde kan rejse ud og i realiteten holde ferie på dagpenge i 3 måneder.

Jeg vil spørge i tillæg, om det nu også er i overensstemmelse med reglerne, EF og det hele. Jeg står her med vejledning nr. 50 om arbejdsløshedsforsikring i relation til EF, hvoraf det fremgår, at den pågældende arbejdsløse hverken må holde ferie i perioden forud for afrejsen eller kombinere afrejsen med afholdelse af ferie, ligesom den pågældende heller ikke må have planlagt ferie i attestperioden. Det er vel tydeligt et krav, så der er vel strengt taget tale om en overtrædelse. Det er den ene ting, jeg gerne vil have en kommentar til.

Den anden ting er det forhold, at når den pågældende kommer hjem, tager han et job i Fakta til 67 kr. i timen – så han kunne godt få et job – i 8 uger, som gør ham fortsat dagpengeberettiget. Så gider han ikke det mere – det siger han jo – og derfor er mit spørgsmål: Er det ikke udtryk for, at lønnen på 67 kr. i timen ikke er tillokkende i forhold til dagpengeniveauet, og vil ministeren ikke ændre på det forhold, så det i højere grad grad kan betale sig for unge mennesker at bestille noget?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Hr. Frank Dahlgaard blander to ting sammen, og jeg vil godt prøve at svare på begge ting.

Den ene er, at sådan som sagen beskrives i Ekstra Bladet, forekommer det at være en overtrædelse af reglerne, for reglerne går, som jeg sagde før, ud på, at man skal være arbejdssø-

gende og ikke bare tage ud for at få ferie. Hvis man gør det, til trods for at man har underskrevet en tro og love-erklæring om det modsatte, er der klart tale om misligholdelse af den forpligtelse, man selv har sagt ja til at ville leve op til, nemlig at være aktivt arbejdssøgende i det andet land.

Med hensyn til den del af det er jeg sådan set enig i, at sådan som det oplyses, kan det tyde på, at der har været tale om en overtrædelse, for han er tydeligvis taget ud for at holde ferie, og det er bestemt ikke meningen med reglerne.

Når det drejer sig om, hvor stor eller lille en løn skal være, er det jo ikke ukendt, at hr. Frank Dahlgaard mener, at timelønningerne er for lave i forhold til dagpengene, eller også er dagpenge-niveauet for højt. Det er ikke regeringens opfattelse, at dagpengene er for høje, men at det er arbejdsmarkedets parter, der må forhandle sig frem til en stigning i arbejdsmarkedets lønninger.

Frank Dahlgaard (KF):

Det er i hvert fald den unge mands opfattelse, at forskellen mellem løn og dagpenge er for lille til, at han gider bestille noget. Der er jo ikke noget i vejen med den unge mand, men der er vist noget i vejen med systemet, når det ikke kan betale sig.

Men så er der en ting til: Når den unge mand tager ned til Grækenland, søger han jo ikke job, for hvis han gjorde det, var den løn, han ville få, under det halve af, hvad han kunne få sendt derned i dagpenge. Han siger jo selv, at den pågældende, der skulle udbetale pengene fra den græske skranke, troede, at det var løgn med så mange penge, og det var mere end det dobbelte af, hvad den pågældende selv fik. Hvad er ministerens kommentarer til det?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Ministerens kommentar er den, at disse regler er lavet, fordi vi har syntes, det var godt og fornøftigt, at ledige fik mulighed for at tage ud i verden og søge job, når de ikke kunne få det herhjemme.

Det viser sig, at mere end 30 pct. – helt nøjagtigt 34 pct. – af dem, der tager ud efter disse regler, rent faktisk får beskæftigelse i andre lande. Så det er under alle omstændigheder godt at have sådanne regler, men det er selvfølgelig ikke godt, når nogle misbruger dem til at tage på ferie, hvad det kunne tyde på var tilfældet i den situation, som hr. Frank Dahlgaard tager op her.

Hvis den pågældende har haft planlagt ferie og alligevel har skrevet under på en tro og love-erklæring om, at han ville søge arbejde og stå til rådighed for arbejdsmarkedet i de pågældende lande – i dette tilfælde Grækenland – overtræder han disse regler, som faktisk er udmærkede.

Jeg vil sige til hr. Frank Dahlgaard, at jeg bestemt synes, det ville være lidt ærgerligt for mange af de unge – og for så vidt også de ældre – mennesker, der i kraft af disse regler søger ud i verden og får et job i en situation, hvor der er så beskedent med arbejdspladser her i forhold til, hvor mange der gerne vil have arbejde, hvis vi brugte denne lejlighed til at lukke for den mulighed. Men vi kunne måske nok bruge lejligheden til at få taget relevante sager op og få sikret, at regelsættet er stærkt og præcist nok, for, som jeg indledte med at sige, er det provokerende at opleve, at regler, der er tænkt i en god ånd og fungerer udmærket, misbruges af nogle enkelte, og det vil vi selvfølgelig altid være vagsomme over for.

Frank Dahlgaard (KF):

Det er jo klart, at i f.eks. Tyskland eller de nord-europæiske lande er der et lønniveau, som betyder, at det kan betale sig for de pågældende at søge job, og det er vel dér, man finder, var det 34 pct., som får job, af dem, der søger ud, og det er selvfølgelig positivt. Men tager man ned til de sydeuropæiske lande, hvor lønniveauet er et helt andet, er der jo slet ikke tale om at søge job, medmindre man er fuldstændig idiot i hovedet. Så er der tale om at udnytte nogle regler, og her er der altså tydeligvis tale om overtrædelse af regler. Hvad vil ministeren gøre ved det? Det er lidt ubehageligt i selve sagen, men skal man bare den ene gang efter den anden, hvor folk træder op og fortæller, at de overtræder reglerne, sige: Nå ja, men det gør du så, det gør de andre også, og der er jo nogle, der snyder i skat, og vi skal dække over den lille mands ret til at snyde? Er det holdningen?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Nej, og jeg tror heller ikke, at mit svar har givet udtryk for, at det er holdningen, at man bare kan overtræde reglerne sådan uden videre. Det tror jeg ikke der er nogen politikere der mener.

Jeg synes, at hr. Frank Dahlgaard blander to ting sammen. Der er tale om et regelsæt, der i det store og hele fungerer fint og flot og giver nogle muligheder for, at danskere kan komme ud i verden og få et stykke arbejde i de situatio-

ner, hvor de ikke kan få det herhjemme. Det er den ene situation, og jeg har i hvert fald indtil dette øjeblik oplevet det sådan, at et meget bredt flertal i Folketinget har lagt vægt på arbejdskraftens fri bevægelighed, ikke mindst det parti, som hr. Frank Dahlgaard repræsenterer. Det er den ene side af sagen.

Den anden side af sagen er, hvorvidt lønningerne i de lande, som vi har et samarbejde med – altså de europæiske lande – er forskellige, og hvorvidt det så skal betyde, at den forskellighed også afspejler sig i dagpengeniveauet i Danmark og afspejler sig i dagpengeniveauet, når man som dansker rejser andre steder hen. Og jeg vil godt tilkendegive, at regeringen absolut er af den opfattelse, at lønninger i andre EU-lande er deres eget ansvar. Vi ønsker ikke, at andre lande blander sig i vores overenskomstforhandlinger, og vi skal selvfølgelig heller ikke blande os i de andre landes overenskomstforhandlinger.

Vi ønsker ikke på den baggrund at sætte dagpengeniveauet ned hverken i Danmark, eller når man søger ud for at få arbejde andre steder og måske ikke får det og så kan være på dagpenge i tre måneder.

Frank Dahlgaard (KF):

Ja, det er jo positivt, når unge rejser ud for at finde job, fordi der ikke er arbejde herhjemme. Men den pågældende kunne jo sagtens få job og fik det også herhjemme, men kun så længe, at han lige kunne blive dagpengeberettiget igen.

For mig at se er ingen tvivl om, at det her er en klokkeklar illustration af, hvor sygt vores system er skruet sammen. Der er jo ikke noget i vejen med folk og de unge mennesker, men der er noget i vejen med et system, der betyder, at de ikke vil arbejde.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg synes, der er meget i hr. Frank Dahlgaards spørgsmål, der afspejler, at hr. Frank Dahlgaard er et meget nyt folketingsmedlem og har brug for noget folkeoplysning om, hvad dagpengesystemet rent faktisk giver af muligheder, men samtidig indebærer af forpligtelser for de ledige.

Jeg vil meget gerne bidrage til hr. Frank Dahlgaards viden på det her område, for den er absolut ikke i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

- Albrink, Sonja (CD): spm. nr. S 103
 Andersen, Bent Hindrup (EL): spm. nr. S 141
 Behnke, Kim (FP): spm. nr. S 174
 Brusgaard, Aage (FP): spm. nr. S 100
 Clausen, H.P. (KF): spm. nr. S 135-138
 Dahl, Kristian Thulesen (FP): spm. nr. S 112, 157 og 172
 Dinesen, Tommy (SF): spm. nr. S 123
 Fatum, Eva (S): spm. nr. S 124
 Frandsen, Aage (SF): spm. nr. S 150
 Gade, Steen (SF): spm. nr. S 144
 Grove, Henning (KF): spm. nr. S 131-134
 Hansen, Annette Nordstrøm (SF): spm. nr. S 162
 Hansen, Eva Kjer (V): spm. nr. S 119
 Hansen, Flemming (KF): spm. nr. S 125
 Hækkerup, Klaus (S): spm. nr. S 142
 Højland, Niels (FP): spm. nr. S 159 og 160
 Haarder, Bertel (V): spm. nr. S 155
 Jacobsen, Kirsten (FP): spm. nr. S 140
 Just, Annette (FP): spm. nr. S 121
 Larsen, Ester (V): spm. nr. S 139
 Lunde, Jes (SF): spm. nr. S 145
 Madsen, Jens Løgstrup (V): spm. nr. S 147
 Mejdahl, Christian (V): spm. nr. S 158
 Sams, Pernille (KF): spm. nr. S 106-111 og 113-115
 Seeberg, Gitte (KF): spm. nr. S 163-168
 Svanholt, Anni (SF): spm. nr. S 143
 Sønderby, Peder (V): spm. nr. S 130
 Touborg, Kristen (SF): spm. nr. S 104

Spm. nr. S 103

Til justitsministeren (25/10 94) af:

Sonja Albrink (CD):

»Vil ministeren kommentere artiklen i Politiken lørdag den 8. oktober 1994 om lægdommerhvervet og især oplyse, om han finder det muligt at tilbyde lægdommere undervisning forud for bestridelse af lægdommerhvervet?«

Svar (9/11 94)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

I artiklen fremsættes en række synspunkter om lægdommeres virke i straffesager og om spørgsmålet om uddannelse af lægdommere.

Spørgsmålet om uddannelse af lægdommere har tidligere flere gange været overvejet.

I en betænkning fra 1983 (nr. 994) om lægdommerordningen i straffesager m.v. udtalte Retsplejerådet således bl.a. følgende:

»I den almindelige debat har der været rejst spørgsmål om afholdelse af egentlige kurser for lægdommere. Efter rådets opfattelse ville sådanne kurser let kunne komme i modstrid med retsplejelovens forudsætning om, at lægdommerne ikke skal være fagdommere.«

I overensstemmelse med disse synspunkter har det hidtil været et grundprincip i den danske retspleje, at landets ca. 10.000 lægdommere ikke skulle deltage i egentlig undervisning eller gennemgå en særlig uddannelse forud for deres virke.

Dette udelukker imidlertid ikke, at lægdommere orienteres om hvervet.

I den forbindelse kan nævnes, at landsretspræsidenterne har udarbejdet en vejledning, der udleveres til domsmænd og nævninge.

Endvidere har Justitsministeriet henledt byretternes opmærksomhed på muligheden for at afholde orienteringsmøder for nye domsmænd.

Jeg kan oplyse, at Justitsministeriet ikke har aktuelle overvejelser om yderligere initiativer med henblik på en videre uddannelse eller undervisning af lægdommere.

I artiklen berøres også spørgsmålet om domsmænds adgang til skriftligt materiale om den sag, de skal medvirke i.

Jeg kan herom oplyse, at det efter gældende ret er overladt til dommeren eller retsformanden at træffe bestemmelse om, hvorvidt domsmænd forinden domsforhandlingen skal have adgang til at gøre sig bekendt med sagens akter. Som altovervejende hovedregel udleveres der ikke på forhånd skriftligt materiale til domsmændene.

Dette skyldes navnlig, som også påpeget af Retsplejerådet i den nævnte betænkning, at en almindelig ordning med forhåndsudlevering af materiale til lægdommerne ville indebære risiko for, at lægdommerne dannede sig nogle urigtige forhåndsopfattelser af sagen. Endvidere indeholder sagsakterne ofte oplysninger – f.eks. gengivelse af forklaringer til politirapport – som skal lades ude af betragtning ved sagens afgørelse. Ønsket om at undgå, at fortrolige sagsakter spredes og kan blive tilgængelige for uvedkommende, taler også imod, at der på forhånd udleveres sagsmateriale til lægdommerne.

Spm. nr. S 141

Til miljø- og energiministeren (31/10 94) af:

Bent Hindrup Andersen (EL):

»Kan ministeren oplyse, om Århus Amt ved en kortændring kan ændre grundlaget for en sagsbehandling og dermed ændre grundlaget for Naturklagenævnets afgørelse uden at følge den i naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1, foreskrevne fremgangsmåde?«

Begrundelse

Århus Amt gav den 7. april 1993 tilladelse til, at der blev dispenseret fra åbeskyttelseslinjerne ved den planlagte kontrollerede losseplads, Lystrupvej, Vejlbjby Enge, Århus Kommune.

Dispensationen blev behandlet i Naturklagenævnet den 21. december 1993, og Naturklagenævnet afslog, at der kan dispenseres fra åbeskyttelseslinjerne langs Gl. Egå og Ny Egå. Den 12. januar 1994 meddelte Århus Kommune så, at der på grund af fejl i Århus Amts kortmateriale fra 1973 ikke kan gælde åbeskyttelseslinjer langs Gl. Egå.

Hverken Århus Amt eller Århus Kommune har efterprøvet Naturklagenævnets afgørelse i retten, jf. naturbeskyttelsesloven § 88, stk. 1, inden 6 måneder efter afgørelsen.

Spørgeren vil gerne have oplyst, om Århus Kommune med hensyn til en konstatering af fejl i kortmateriale fra juni 1973 kan tilsidesætte Naturklagenævnets afgørelse uden yderligere prøvning i henhold til naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Svar (10/11 94)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Skov- og Naturstyrelsen har over for mig oplyst følgende om hændelsesforløbet i den omhandlede sag, hvortil jeg kan henholde mig:

»Efter naturbeskyttelseslovens § 16 gælder der åbeskyttelseslinje for de vandløb, der er registreret med en beskyttelseslinje i henhold til den tidligere lovgivning. Ifølge lovbemærkningerne drejer det sig som hidtil om de offentlige vandløb, der pr. 1. september 1983 har en bundbredde efter vandløbsregulativet på mindst 2 m.

Århus Amt meddelte den 7. april 1993 med hjemmel i naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, jf. § 16, dispensation fra åbeskyttelseslinjen om-

kring Egå og Gl. Egå ved Lystrup til etablering af en losseplads. Grundlaget for amtets vurdering af, at der eksisterede åbeskyttelseslinjer langs de to åer var et af det daværende Fredningsplanudvalg i 1973 udarbejdet grundanalysekort.

Naturklagenævnet omgjorde den 21. december 1993 amtets afgørelse om dispensation til et afslag.

Efterfølgende har Århus Amt på Århus Kommunes opfordring undersøgt det til grund for afgørelsen liggende kortmateriale og konstateret, at Gl. Egå ikke ifølge det siden 1957 gældende vandløbsregulativ har den bundbredde på mindst 2 m, der er kriteriet for, om vandløbet er omfattet af en åbeskyttelseslinje.

På den baggrund meddelte Århus Amt den 12. januar 1994 Århus Kommune, at det var op til kommunen som ansøger at få sagen genoptaget af Naturklagenævnet. Kommunen har endnu ikke anmodet nævnet om genoptagelse af sagen.

Hvorvidt Århus Kommune herefter umiddelbart kan se bort fra Naturklagenævnets afgørelse vedrørende Gl. Egå uden nærmere prøvelse, afhænger ifølge den almindelige forvaltningsret af, om det er umiddelbart konstaterbart og ikke forbundet med nogen form for skønsudøvelse at statuere afgørelsens ugyldighed. Denne vurdering kan være vanskelig, hvorfor det i alle tilfælde må anses for rigtigst at søge klagemyndighedens – i dette tilfælde Naturklagenævnets – vurdering af sagen.

For så vidt angår spørgsmålet om søgsmål efter § 88, stk. 1, til prøvelse af afgørelsen for domstolene, vil dette, som det fremgår af ovenstående, ikke umiddelbart være aktuelt.«

Jeg har sendt kopi af mit svar til Århus Amt og Århus Kommune.

Spm. nr. S 174

Til erhvervsministeren (4/11 94) af:

Kim Behnke (FP):

»Finder ministeren ikke, at det vil være rimeligt at forlænge etableringsfasen for erhvervszonerne, når der i nogle af erhvervszonekommunerne først er sket endelig godkendelse af lokalplan i september 1994?«

Begrundelse

Den tidligere regering ville ikke forlænge etableringsfasen for erhvervszonerne med 1 år frem til 31. december 1995, selv om Folketingets behandling af lovjusteringerne tog uforholdsmæssig lang tid. Argumentet fra den tidligere regering var, at der fortsat var tid nok for erhvervszonerne.

Nu har det vist sig, at nogle af kommunerne med erhvervszonestatus først har fået deres lokalplaner endeligt godkendt i september 1994, hvorfor der kun er 3 måneder tilbage for virksomhederne at etablere sig i.

På den baggrund vil spørgeren anmode ministeren om at forlænge etableringsfasen med 1 år frem til 31. december 1995, således at virksomhederne har en fair chance for at blive etableret. Selve erhvervszoneforsøget skal fortsat afsluttes den 31. december 1999.

Svar (11/11 94)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

De ændringsforslag til erhvervszonelovene, som Folketinget vedtog i forrige samling, indebar, at etableringsfasen udløber med udgangen af 1994.

Erhvervszonelovene og ændringslovene trådte først i kraft den 15. februar 1994, hvilket skyldtes følgende forhold:

For det første krævedes ny lovgivning, før EF-Kommissionens betingelser i forbindelse med notifikationen af erhvervszonerne kunne imødekommes. Det lykkedes ikke i foråret 1993 at finde en politisk løsning i forbindelse med Kommissionens krav. Derfor fremsatte den daværende skatteminister i oktober 1993 lovforslag, der skulle imødekomme de betingelser, som Kommissionen havde stillet forud for en godkendelse af etableringen af erhvervszoner. Lovforslagene blev vedtaget den 22. december 1993.

For det andet havde flere borgmestre efter kommunevalget i 1993 offentligt tilkendegivet, at de nu var mindre interesserede i at få en erhvervszone. Samtlige ansøgende kommuner blev derfor kontaktede. Efter kommunalbestyrelsernes første samlinger tilkendegav 8 kommuner, at de ønskede at fastholde ansøgningen, mens 2 kommuner ønskede at trække deres ansøgning.

Herefter blev de vedtagne erhvervszonelove og ændringslove sat i kraft pr. 15. februar 1994.

Regeringen har ingen overvejelser om en forlængelse af etableringsfasen for erhvervszoneordningen.

Spm. nr. S 100

Til miljø- og energiministeren (21/10 94) af: **Aage Brusgaard (FP):**

»Vil ministeren oplyse, ifølge hvilken lov køkkenkværne er forbudt?«

Begrundelse

I et brev af 17. oktober 1994 til ministeren gør firmaet Andersen og Nielsen opmærksom på, at Miljøstyrelsen gav afslag på en ansøgning fra firmaet Andersen og Nielsen og det rådgivende ingeniørfirma Samfundsteknik A/S om at gennemføre et pilotprojekt med kværne.

Begrundelse for afslaget var, at køkkenkværne efter Miljøstyrelsens opfattelse er forbudt.

Firmaet Andersen og Nielsen skriver videre i brevet af den 17. oktober 1994 til ministeren, at Miljøstyrelsen ikke har været i stand til at påvise, hvor i loven det står beskrevet, at køkkenkværne er forbudt.

Spørgeren finder, at det på den baggrund er væsentligt, at ministeren oplyser, ifølge hvilken lov køkkenkværne eksplicit er forbudt, og såfremt dette ikke er muligt, vil det være rimeligt, om ministeren beder Miljøstyrelsen foretage en ny vurdering af ansøgningen.

Svar (9/11 94)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, der har oplyst følgende:

»Kommunalbestyrelsen har efter affaldsbekendtgørelsen pligt til at iværksætte indsamlingsordninger for dagrenovation fra husstande (Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 131 af 31. marts 1993, § 37). Dagrenovation skal efter bekendtgørelsens § 31 anvises til virksomheder eller anlæg, der modtager affald med henblik på genanvendelse, deponering eller forbrænding.

Husstandene har pligt til at benytte den indsamlingsordning for affald, som kommunen har iværksat.

Brug af køkkenkværn vil normalt indebære en overtrædelse af kommunens affaldsregulativ.

Det kan i øvrigt oplyses, at spildevandssystemerne i Danmark normalt ikke er dimensioneret til at bortskaffe formalet affald. Dertil kommer, at brugen af køkkenkvarne medfører et forøget vandforbrug. Da brugen af køkkenkvarne heller ikke medfører forøget genanvendelse, må Miljøstyrelsen generelt fraråde brugen af køkkenkvarne.«

Jeg kan tilføje, at det er Genanvendelsesrådet, der tager stilling til, om der bør ydes støtte til en ansøgning om tilskud til gennemførelse af et pilotprojekt vedrørende køkkenkvarne, som den spørgeren henviser til i begrundelsen for spørgsmålet. Det er således også rådet, der beslutter, om der på det her foreliggende grundlag er anledning til på ny at vurdere ansøgningen.

Jeg har derfor bedt Miljøstyrelsen, der fungerer som sekretariat for Genanvendelsesrådet, om at orientere rådet om mit svar på dette spørgsmål.

Spm. nr. S 135

Til trafikministeren (28/10 94) af:

H.P. Clausen (KF):

»Vil ministeren kommentere de modeller for organiseringen af periodisk syn af personbiler, som Finansministeriet har opstillet i sin budgetanalyse af Statens Bilinspektion?«

Svar (9/11 94)

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

I budgetanalysen, der er udarbejdet af en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Finansministeriet og Trafikministeriet, Færdselsstyrelsen og Statens Bilinspektion, er der foretaget en analyse af Statens Bilinspektions fremtidige organisation, administration og produktion med udgangspunkt i L 208, herunder målsætningen om, at det skal tilstræbes, at 50 pct. af de periodiske syn af personbiler skal søges gennemført ved pladssyn. Denne målsætning var overvejet og begrundet i hensyn til den geografiske spredning af synssteder samt til en begrænsning af de offentlige investeringer.

I et bilag til budgetanalysen har arbejdsgruppen foretaget beregninger og i sammenhæng hermed beskrevet fordele og ulemper ved at ændre målsætningen om 50 pct. pladssyn. Der er opstillet to alternativer: Et (model 2), hvor alle periodiske syn forudsættes gennemført i Bil-

inspektionens synshaller – dette alternativ indebærer behov for store investeringer til anlæg af nye synshaller – og et andet alternativ (model 3), hvor målsætningen om 50 pct. pladssyn nedjusteres, således at omfanget af pladssyn fastlægges ud fra en samlet afvejning, omfattende såvel synshallerne som pladssynene, af hensyn til økonomi, service og fleksibilitet.

Budgetanalysen anbefaler model 3. Dette begrundes dels i, at de servicemæssige gevinster ved at opretholde 50 pct.-målsætningen vurderes som begrænsede, og dels i, at budgetanalysen påviser effektiviseringer, der medfører, at der vil kunne afvikles væsentlig flere syn i de eksisterende synshaller end forudsat i L 208, jf. i øvrigt besvarelsen af spørgsmål nr. S 136.

Med disse effektiviseringer vil en opretholdelse af målsætningen om 50 pct. pladssyn indebære, at det vil være nødvendigt at nedlægge eksisterende synshaller, hvilket kan bringe Bilinspektionen i den situation, at man i et byområde må nedlægge en synshal og erstatte den med pladssyn alene for at leve op til 50 pct.-målsætningen.

Som også nævnt i bemærkningerne til L 208 er produktiviteten større i synshaller end ved pladssyn (hvor der bl.a. er spildtid til transport af medarbejdere m.v.). Det er derfor mindre mandskabskrævende og dermed som udgangspunkt mere økonomisk at opretholde og udføre størstedelen af synene i de eksisterende synshaller, hvilket også vil indebære, at prisen på synene alt andet lige vil kunne reduceres.

Ved at nedjustere målsætningen om pladssyn som anbefalet i budgetanalysen vurderes pladssynsandelene at blive af størrelsesordenen 30 pct. Denne andel vil stige i takt med væksten i bilparken.

Spm. nr. S 136

Til trafikministeren (28/10 94) af:

H.P. Clausen (KF):

»Mener ministeren, at en model, der samler synene i Statens Biltilsyn, i tilstrækkeligt omfang tilgodeser publikums krav på let adgang til syn?«

Svar (9/11 94)

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

Det anbefales ikke i budgetanalysen, at alle syn

skal udføres i Bilinspektionens synshaller, men at der foretages en nedjustering af målsætningen om, at det skal tilstræbes, at 50 pct. af de periodiske syn gennemføres som pladssyn, således at omfanget af pladssyn i stedet fastlægges ud fra en samlet afvejning af hensynet til økonomi, service (herunder rimeligt let – afstandsmæssig – adgang til syn) og fleksibilitet, jf. besvarelsen af spørgsmål nr. S 135.

Det er budgetanalysens vurdering, at de servicemæssige gevinster ved opretholdelse af målsætningen om 50 pct. pladssyn er begrænsede, da kapacitetsproblemerne i Bilinspektionens synshaller i forbindelse med indførelse af periodisk syn primært er i de større byer – specielt i hovedstadsområdet, hvor der i forvejen som oftest er relativ kort afstand mellem de eksisterende synshaller, og hvor der på grund af kapacitetsproblemerne under alle omstændigheder skal gennemføres pladssyn.

En nedjustering af pladssynsandelen vil dog i nogle egne af landet kunne betyde, at flere biler får relativt langt til et synssted. Derfor vil Statens Bilinspektion bl.a. også skulle overveje, om det i sådanne områder vil være hensigtsmæssigt og muligt at opgive synshallen og i stedet etablere flere pladssynssteder i det område, synshallen dækker.

Endvidere skal peges på, at budgetanalysen ikke anbefaler investeringer i nye synshaller, hvorfor en fremtidig vækst i synsmængden forudsættes afviklet som pladssyn, såfremt der ikke er ledig kapacitet i Bilinspektionens synshaller. Endelig anbefaler budgetanalysen, at andre syn end periodiske syn også bør overvejes gennemført som pladssyn.

Spm. nr. S 137

Til trafikministeren (28/10 94) af:

H.P. Clausen (KF):

»Mener ministeren, at en afvigelse fra lovens forudsætning om, at 50 pct. af synene skal tilstræbes udført som pladssyn, kan ske uden lovændring?«

Svar (9/11 94)

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

Målsætningen om 50 pct. pladssyn indgik som et vigtigt element i både regeringens og de øvrige partiers behandling af L 208. En eventuel æn-

dring af denne målsætning kan efter min opfattelse ske uden lovændring, men vil naturligvis forudsætte, at de partier, der stod bag loven, inddrages i forhandlinger herom. Dette er da også min hensigt.

Spm. nr. S 138

Til trafikministeren (28/10 94) af:

H.P. Clausen (KF):

»Finder ministeren, at det er godt lovforberedende arbejde, at der mindre end et halvt år efter lovens vedtagelse opstilles økonomiske beregninger, der ligger indtil 86 mio. kr. under de 248 mio. kr., der var lovens forudsætning?«

Svar (9/11 94)

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

Under Folketingets behandling af L 208 i sidste folketingssamling – forslag til lov om ændring af færdselsloven (periodisk syn af almindelige personbiler) – orienterede jeg udtrykkelig Retsudvalget om, at der var igangsat en budgetanalyse af Statens Bilinspektion, jf. besvarelsen af spørgsmål nr. 6 fra Retsudvalget.

Folketinget var således ved lovens vedtagelse bekendt med, at der var igangsat en budgetanalyse, og at denne kunne resultere i at pege på muligheder for effektiviseringer af Statens Bilinspektion og dermed også for ændrede økonomiske og organisatoriske vilkår for Statens Bilinspektion.

Beløbsangivelserne vedrørende de fremtidige driftsudgifter i L 208 er således beregnet på grundlag af dengang gældende forudsætninger om produktivitet m.v. I budgetanalysen er der foreslået en række effektiviseringer, der indebærer, at driftsudgifterne fra 1998 forventes at kunne nedsættes med ca. 36 mio. kr. årlig i forhold til tallene i bemærkningerne til L 208.

Hertil kommer, at budgetanalysen påpeger, at driftsudgifterne vil kunne nedsættes yderligere, hvis målsætningen om 50 pct. pladssyn nedjusteres.

Spm. nr. S 112

Til udenrigsministeren (26/10 94) af:

Kristian Thulesen Dahl (FP):

»Kan udenrigsministeren bekræfte, at det må

være tilladt ifølge EF-retten at importere et værk fra et andet EU-medlemsland, hvor rettighedshaveren har givet sit samtykke til udlejning?»

Begrundelse

Spørgsmålet er tidligere stillet til udenrigsministeren i samme udformning (spørgsmål nr. S 43).

I besvarelsen af spørgsmål nr. S 43 svarede udenrigsministeren imidlertid ikke på det stillede spørgsmål, men kun på dele af begrundelsen for mit spørgsmål. Derfor stilles spørgsmålet endnu en gang.

Svar (8/11 94)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg har ikke noget at føje til min tidligere besvarelse af 20. oktober 1994 vedrørende spørgsmål nr. S 43.

Spm. nr. S 157

Til skatteministeren (3/11 94) af:

Kristian Thulesen Dahl (FP):

»Vil ministeren give en redegørelse for de administrative og skattemæssige byrder under skatteministerens ressortområder, som de små og mellemstore virksomheder er pålagt direkte eller indirekte af det offentlige, samt ministerens vurdering af muligheden for at lempe disse administrative byrder til fordel for de små og mellemstore virksomheder?«

Begrundelse

(Som til spm. nr. S 156).

Svar (11/11 94)

Skatteministeren (Carsten Koch):

Regeringen er meget opmærksom på erhvervslivets vilkår, herunder også på vilkårene for nye små og mellemstore virksomheder.

I regeringens Erhvervsredegørelse 1994 belyses bl.a. de administrative omkostninger, som nye små og mellemstore virksomheder har.

Det drejer sig om følgende på det skatte- og afgiftsmæssige område:

Ved virksomhedens start:

- Momsregistrering hos told- og skatteregionen, hvis omsætningen forventes at overstige 20.000 kr. pr. år.

Når virksomheden er etableret:

- Hvis virksomheden har ansatte, vil A-skat og arbejdsmarkedsbidrag skulle indberettes.
- Hvis virksomheden er momspligtig, vil momstilsvaret skulle indberettes samtidig med betalingen. Handler virksomheden derimod med momsfrie ydelser, vil der ofte skulle betales lønsumsafgift, som så skal indberettes og indbetales.
- Handler virksomheden med andre EU-lande, skal der beregnes dansk moms og videregives oplysninger til Told og Skat.
- Handler virksomheden med varer, som pålægges punkt- og miljøafgifter i det pågældende omsætningsled, skal virksomheden punktafgiftsregistreres.
- Anderledes (udvidet) selvangivelse, hvis virksomheden drives som personlig ejet. Da en del af ovenstående forpligtigelser afhænger af virksomhedstype, er det ikke alle virksomheder, som pålægges samtlige disse forpligtigelser.

Dertil kommer, at de skattemæssige pligter ikke afhænger af virksomhedens størrelse. Ovenstående byrder gælder således for såvel små som store virksomheder.

For at undgå unødigt administration er der i momsloven fastsat en bagatelgrænse, hvorunder man ikke er pligtig til at momsregistrere virksomheden. Er virksomheden registreret, er moms- og afgiftssystemet med henblik på at afhjælpe administrationsbyrden samlet i så få arbejdsgange som muligt. Således sker såvel indberetning som betaling på samme blanket.

Specielt til mindre virksomheder udbetales der kompensation gennem virksomhedsgodtgørelsesloven for omkostningerne til administration på skatte- og afgiftsområdet. Hvert år udbetales der således ca. 570 mio. kr. til de mindre virksomheder.

Hertil kommer, at virksomhederne generelt kompenseres via de kredittider, der knytter sig til betalingen af moms, afgifter og A-skat. En likviditetsfordel som er i størrelsesordenen 50 mia. kr.

Også regnskabs- og selvangivelsesproceduren kunne være en belastning for de mindre virksomheder. For at undgå denne byrde er det alene virksomheder med en erhvervs mæssig nettoomsætning på over 500.000 kr., som skal aflægge regnskab.

Danmark har derudover valgt at sikre mindre virksomheders mulighed for at vælge den lavest mulige beskatning uden at tvinge virksomhederne til at vælge en bestemt organisationsform. Det skyldes den danske virksomheds- og kapitalafkastsordning for selvstændigt erhvervsdrivende, som i øvrigt skal efterlignes i de andre EU-lande efter en henstilling fra Kommissionen. Der er derfor ikke skattemæssige grunde til at vælge at starte eller drive sin virksomhed i selskabsform.

Endelig skal jeg nævne, at Danmark har valgt at pålægge selvstændigt erhvervsdrivende at betale arbejdsmarkedsbidrag, som var de lønmodtagere. Dette medfører en – i international sammenhæng – ganske gunstig behandling af geninvesteret overskud. Danske virksomheds-ejere har således en mulighed for at geninvestere virksomhedens overskud, uden at der skal betales arbejdsmarkedsbidrag heraf.

Jeg finder derfor, at regeringen allerede i vid udstrækning er opmærksom på de nye og mindre virksomheders vilkår og mener ikke, at der er behov for nye initiativer på skatte- og afgiftsområdet.

Spm. nr. S 172

Til landbrugs- og fiskeriministeren (3/11 94) af:
Kristian Thulesen Dahl (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til, at forholdene omkring EU's tilskud til tobaksproduktion på 7,9 mia. kr. årlig, samtidig med at EU i budgettet for 1994 har bevilget 81 mio. kr. til programmet Europa Mod Kræft og ihærdigt diskuterer et forbud imod tobaksannoncer, tages op i Ministerrådet?«

Begrundelse

Spørgeren finder det utrolig dobbeltmorskt, at EU giver milliardstøtte til tobaksproduktion, samtidig med at EU forsøger at begrænse forbruget af tobak for at sikre sundheden. Det er spørgerens indtryk, at det konkrete eksempel bekræfter de fordomme, mange har om EU.

Det må derfor være i alles interesse at komme disse eksempler til livs med konkrete initiativer, hvorfor spørgeren håber, at regeringen er enig i, at støtte til tobaksproduktion, samtidig med at man bevilger midler til begrænsning af tobaksforbruget og diskuterer forbud imod tobaksannoncer, er totalt vanvittigt. Spørgeren forventer på denne baggrund, at regeringen hurtigst muligt sikrer, at sagen tages op i Ministerrådet for at komme disse tåbeligheder til livs.

Svar (9/11 94)

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Tilskud til tobaksproduktionen i EU er reguleret i Rådets forordning (EØF) nr. 2075/92 om den fælles markedsordning for råttobak. I forordningen er der med virkning fra 1994 fastsat en samlet og maksimal kvote for Fællesskabet på 350.000 tons. Præmiestørrelsen for de forskellige tobakssorter fastsættes årligt af Rådet. Da der ikke ydes støtte i form af offentlig intervention og eksportrestitutioner, skulle de årlige udgifter til sektoren kunne holdes inden for det fastlagte budget.

I visse lande inden for EU er der tradition for at producere tobak. Navnlig i Italien og Grækenland er en relativ stor del af landbefolkningen afhængig af indtægter fra tobaksproduktionen, idet der ikke findes alternative produktions og dermed indtægtskilder. En afskaffelse af støtten til Fællesskabets producenter ville bevirke, at dyrkning af tobak i EU blev urentabel. Jeg kan imidlertid oplyse, at man fra dansk side i forbindelse med den årlige prisfastsættelse systematisk arbejder for en begrænsning af udgifterne til tobakssektoren.

Tobaksrygning har skadelige indvirkninger på helbredet. Det er derfor hensigtsmæssigt, at EU-midler anvendes til gennemførelse af forskellige programmer, hvis sigte er at udbrede kendskabet til tobakkens sundhedsskadelige virkninger netop med henblik på at nedbringe forbruget af tobak.

For så vidt angår annoncer for tobaksprodukter, kan jeg oplyse, at et forslag til direktiv om forbud mod reklamer for tobaksvarer i øjeblikket drøftes i Sundhedsministeriets regi i EU. Det er endnu ikke afgjort, om forslaget skal drøftes på det kommende Sundhedsministerrådsmøde den 22. december 1994. Dertil kommer, at det er tvivlsomt, hvorvidt der kan opnås den fornødne tilslutning til vedtagelse af forslaget.

Spm. nr. S 123

Til udenrigsministeren (27/10 94) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Vil udenrigsministeren oplyse, hvorvidt det er i overensstemmelse med bestemmelserne for vedtagelsen af IØ-fonden, at fonden deltager som aktionær i Let Line, der har chartret et egyptisk skib ved navn M/S »Al Qusayr«, som underbetaler besætningen med en hyre, der, selv målt med internationale standarder, ligger på sultegrænsen?«

Begrundelse

De nordiske søfartsorganisationer har mandag indkaldt til møde i København for at diskutere eventuelle aktioner mod Let Line, der groft underbetaler sine forhyrede med hyrer langt under ILO's minimumslønninger.

Det er over for spørgeren oplyst, at IØ-fonden sidder på ca. 15 pct. af aktierne i Let Line.

Svar (7/11 94)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): IØ-fonden træffer selvstændigt afgørelser om sine engagementer på et kommercielt grundlag. IØ-fondens bestyrelse og direktion udpeges af udenrigsministeren. Jeg har anmodet om og modtaget en redegørelse fra IØ-fonden om den konkrete sag:

»På bestyrelsesmødet den 21. februar 1994 gav IØ's bestyrelse bindende tilsagn til deltagelse i rederiet Let Line A/S med en aktietegning på 25 pct. af aktiekapitalen og et projektlån.

I forbindelse med IØ's indtræden i Let Line A/S har sagen været drøftet med Kammeradvokaten, som konkluderede, at IØ's deltagelse i Let Line A/S falder inden for rammerne af lovgrundlaget for IØ's virksomhed. I vedtægterne for Let Line A/S er det på IØ's foranledning stipuleret, at færgedriften udelukkende kan foregå mellem Danmark og Baltikum, idet der dog p.t. også lastes fragt ved stop i Karlskrona, Sverige.

Let Line A/S har time-chartret en egyptisk indregistreret fragtfærge (Ro-Ro) »Al Qusayr« for en seks-måneders-periode, der udløber ultimo 1994, fordi en bedre egnet færge mod forventning ikke kunne være til rådighed.

Fra Let Line A/S's side har det været en betingelse i certepartiaftalen med det egyptiske re-

deri, at det specifikt var stipuleret, at rederen garanterer, at mandskab og officerer er dækket af en specialaftale med International Transport Workers Federation (ITF) under certepartiets løbetid, og i tilfælde af blokade af skibet er rederen ansvarlig for omkostninger hermed i forhold til charteren (Let Line A/S).

Let Line A/S har oplyst, at ITF's minimumslønkrav udgør p.t. USD 1.100 + kost og logi, inkl. 70 timers overarbejde. Dette skal sammenlignes med ILO's generelle mindstelønkrav, som ligger på p.t. USD 356 pr. måned. ILO har ikke indgået en specifik aftale på søfartsområdet.

Den danske Søfartsstyrelse har den 31. oktober 1994 erklæret fragtfærgen usejldygtig grundet havari og påsejling af klippeskær i Karlskrona havn. Færgen vil ikke i fremtiden blive anvendt af Let Line A/S, idet aftalen efterfølgende er opsagt af Let Line A/S.

Endvidere kan det oplyses, at fragtfærgen udelukkende var indchartret for en begrænset periode med henblik på at undersøge tonnagegrundlaget for færgeruten. Efter denne periode planlægges chartret en fragtfærge for en åremålsperiode med en kombineret dansk og let-tisk besætning.

Ifølge IØ's sædvanlige praksis vil det være en forudsætning, at der som minimum betales løn svarende til det sædvanlige niveau i lignende rederier. De øvrige aftaleparter i selskabet er enige i dette synspunkt.«

Spm. nr. S 124

Til indenrigsministeren (27/10 94) af:

Eva Fatum (S):

»Vil ministeren oplyse, om der er nogen mulighed for, at en kommune kan modtage refusion i forbindelse med merudgifter på ældreområdet, jf. lov nr. 461 af 30. juni 1993, hvis der ikke er sket reelle meransættelser?«

Begrundelse

I forbindelse med vedtagelsen af lov om midlertidig refusion af kommunernes merudgifter på børnepasnings- og ældreområdet refunderer staten 50 pct. af de reelle merudgifter på ældreområdet. Dette tiltrods forlyder det, at der er kommuner, som ikke reelt ansætter flere, men ønsker at lade pengene dække den almindelige

lønudvikling. I disse tilfælde får refusionen ikke den beskæftigelsesmæssige og serviceforbedrende effekt, som var hensigten.

Svar (4/11 94)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Ifølge lov om midlertidig refusion af kommunernes merudgifter på børnepasnings- og ældreområdet refunderer staten for regnskabsårene 1994 og 1995 50 pct. af den reale stigning i lønudgifterne til ældreservice i forhold til budget 1993. Indenrigsministeren har fastsat nærmere regler om opgørelse af tilskuddet i bekendtgørelse nr. 709 af 3. september 1993.

Af reglerne fremgår det, at Indenrigsministeriet ved opgørelsen af stigningen i lønudgifterne i de enkelte kommuner fra 1993 til 1994 og 1995 foretager en korrektion for den del af udgiftsstigningen, der kan henføres til den almindelige lønudvikling i de to år. Korrektionen foretages med en af Indenrigsministeriet fastsat procent for stigningen i de kommunale lønninger.

Korrektionen har til formål at sikre, at refusionsordningen omfatter lønudgifter i forbindelse med meransættelser i den kommunale ældreservice og således ikke – som der udtrykkes frygt for i begrundelsen for spørgsmålet – medgår til dækning af udgifterne i forbindelse med den almindelige lønudvikling.

Spm. nr. S 150

Til arbejdsministeren (2/11 94) af:

Aage Frandsen (SF):

»Vil ministeren oplyse, om en tidligere lønmodtager, der kan dokumentere at have været beskæftiget i en virksomhed i den periode, hvor der blev indefrosset dyrtidsportioner – det vil sige i perioden fra 1. september 1977 til 31. august 1979 – så automatisk har et retskrav på at få udbetalt penge fra Lønmodtagernes Dyrtidsfond?«

Begrundelse

For de lønmodtagere, der var beskæftiget på arbejdsmarkedet i perioden fra 1. september 1977 til 31. august 1979, blev der, som bekendt indefrosset nogle dyrtidsportioner, der i forbindelse med vedtagelse af lovgivningen om Lønmodta-

gernes Dyrtidsfond i 1979 blev placeret i fonden med henblik på udbetaling senere i forbindelse med pensioneringen. Disse tilgodehavender skulle herefter være registreret i Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

Derfor skulle man pr. automatik forvente, at en tidligere lønmodtager, der kan dokumentere at have været beskæftiget i perioden, hvor der blev indefrosset dyrtidsportioner, også stod registreret i Lønmodtagernes Dyrtidsfond med en ret til at få udbetalt midler fra fonden. Hvis en sådan registrering ikke kan konstateres, hvem har så problemet? Er det den tidligere lønmodtager, der kan bevise, at han/hun har været beskæftiget i den relevante periode, men ikke er registreret i Lønmodtagernes Dyrtidsfond med et indestående beløb? Eller er det den virksomhed, hvor den tidligere lønmodtager har været ansat, som har problemet, fordi virksomheden måske ikke har indbetalt dyrtidsportioner for den pågældende tidligere lønmodtager? Eller er det Lønmodtagernes Dyrtidsfond, der har problemet, fordi de muligvis ikke har registreret et beløb, der er indbetalt?

Det forekommer ikke rimeligt, at det er den tidligere lønmodtager, der har problemet, når han/hun kan dokumentere beskæftigelse i den relevante periode. Det må enten være Lønmodtagernes Dyrtidsfond eller den pågældende virksomhed, der har problemet. I så tilfælde må det vel være rimeligt, at Lønmodtagernes Dyrtidsfond i første omgang udbetaler pengene, hvis den tidligere lønmodtager kan påvise, at han/hun har været beskæftiget i den relevante periode, hvorefter det må være op til Lønmodtagernes Dyrtidsfond eventuelt at gøre krav gældende over for den virksomhed, hvor vedkommende har været ansat, hvis fejlen ligger hos virksomheden.

Svar (9/11 94)

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Staten indbetalte dyrtidsbeløbene på baggrund af ATP's oplysninger om de for den enkelte lønmodtager indbetalte ATP-bidrag for den nævnte periode. Det var således ikke den enkelte arbejdsgiver, der stod for indbetalingen.

Retten til indsigelser mod størrelsen af de beløb, der efter loven er indbetalt af staten til den enkelte lønmodtager, forældedes den 1. januar 1985, jf. § 11, stk. 1.

Loven hjemler ingen mulighed for at dispensere fra denne frist.

Spm. nr. S 144

Til finansministeren (1/11 94) af:

Steen Gade (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvilke »nærmere bestemmelser« ministeren har fastsat efter § 7 i lov om anlæg af fast forbindelse over Øresund, hvorefter lån optages efter finansministerens nærmere bestemmelse?«

Begrundelse

Af Folketingets debat den 12. oktober 1994 fremgår, at regeringen i sin vurdering af Øresundsbroens økonomi tager udgangspunkt i Øresundskonsortiets vurdering, at det kan optage lån til en realrente på 4 pct. Hvis den vurdering viser sig at være forkert, kan det påføre den danske stat tab på et meget stort milliardbeløb. Det er derfor vigtigt, at der er fastsat bestemmelser, der i videst mulig udstrækning sikrer, at der ikke optages lån, der ikke kan servicerer, uden at statsgarantien træder i kraft.

Svar (8/11 94)

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Til finansiering af anlæg af den faste forbindelse over Øresund optager A/S Øresundsforbindelsen og Øresundskonsortiet lån med statsgaranti. For det sidst nævnte sker garantistillelsen solidarisk med den svenske stat i overensstemmelse med regeringsaftalen af marts 1991. Lånoptag sker inden for de af de to selskabers bestyrelser godkendte finansieringsrammer.

I lighed med, hvad der gælder for andre statsgaranterede låntagere, udstedes garanti af Nationalbankens gældskontor i forbindelse med den enkelte lånetransaktion og efter særskilt godkendelse af de konkrete økonomiske lånevilkår. Statsgældskontoret tilser forud for garantistillelse, at lånevilkårene afspejler markedsvilkår.

Det er således fundet mest hensigtsmæssigt at lade udstedelse af statsgaranti ske efter en konkret vurdering af de enkelte lånoptag, og jeg har derfor ikke fundet grundlag for at fastsætte særlige generelle bestemmelser i relation til Øresundsforbindelsen.

Spm. nr. S 131

Til arbejdsministeren (28/10 94) af:

Henning Grove (KF):

»Finder ministeren det rimeligt, at SiD stik imod de ansattes vilje forsøger at tvinge en virksomhed, hvor ingen medarbejdere i Viborg er medlem af SiD og kun én i Aalborg, til at indgå eksklusivaftale med forbundet?«

Begrundelse

SiD blokerer Selta i Viborg og Aalborg, fordi virksomheden ikke ønsker at indgå en eksklusivaftale med SiD.

Svar (7/11 94)

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg har ikke nærmere kendskab til den aktuelle sag, men generelt kan jeg oplyse, at spørgsmålet, om der foreligger en kollektiv overenskomst og om lovligheden af anvendelsen af kollektive kampskridt, herunder blokade, til støtte for krav om overenskomst på områder, hvor kollektiv overenskomst ikke er indgået, kan indbringes for Arbejdsretten, jf. lov om Arbejdsretten, § 9, stk. 1, nr. 4 og 5.

Det er efter praksis hovedreglen i dansk arbejdsret, at kollektive kampskridt er lovlige, hvis de forfølger et lovligt formål, og hvis den part, der iværksætter kampskridtet, har en rimelig faglig interesse i opnåelse af dette formål. Denne regel gælder også for sympatikonflikter.

Jeg har ingen planer om at søge denne retstilstand ændret.

Spm. nr. S 132

Til arbejdsministeren (28/10 94) af:

Henning Grove (KF):

»Finder ministeren det rimeligt, at SiD med alle midler forsøger at genere en velfungerende virksomhed, hvor samtlige 50 medarbejdere ikke ønsker at indgå en overenskomst med forbundet?«

Svar (7/11 94)**Arbejdsministeren (Jytte Andersen):**

Jeg vil henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. S 131.

Spm. nr. S 133

Til arbejdsministeren (28/10 94) af:

Henning Grove (KF):

»Hvad vil ministeren gøre for at sikre HK-medlemmerne på Selta i Viborg arbejdsro?«

Svar (7/11 94)**Arbejdsministeren (Jytte Andersen):**

Det er altid uheldigt, at en arbejdskonflikt giver anledning til uro på en arbejdsplads. Men jeg har ingen mulighed for at gribe ind i den pågældende konflikt, jf. min besvarelse af spørgsmål nr. S 131.

Spm. nr. S 134

Til arbejdsministeren (28/10 94) af:

Henning Grove (KF):

»Hvordan vil ministeren sikre den enkelte lønmodtagers grundlovssikrede ret til frihed mod fagforeningstvang?«

Svar (7/11 94)**Arbejdsministeren (Jytte Andersen):**

Fagforeningsfriheden er i Danmark beskyttet ved lov om beskyttelse mod afskedigelse på grund af foreningsforhold, jf. lovbekendtgørelse nr. 443 af 13. juni 1990.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger i sin tid, at det var regeringens antagelse, at dansk ret, efter at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i 1981 havde taget stilling til en sag vedrørende British Rail, ikke fuldt ud sikrede de aspekter af den negative foreningsfrihed, som var fastslået ved Menneskerettighedsdomstolens dom.

For at sikre, at Danmark overholdt sine forpligtelser efter menneskerettighedskonventionen, blev lovforslaget fremsat og vedtaget. Der er altså tale om, at regeringen har vurderet omfanget af Danmarks forpligtelser på grundlag af

en konkret domsafgørelse, og den vurdering har Folketinget tiltrådt ved at vedtage lovforslaget.

Spm. nr. S 162

Til udenrigsministeren (3/11 94) af:

Annette Nordstrøm Hansen (SF):

»Kan udenrigsministeren oplyse, hvilke konsekvenser FN's sanktioner mod Irak har haft for den kurdiske region, og om regeringen overvejer at tage initiativ til at få ophævet FN's økonomiske blokade mod Nordirak?«

Begrundelse

De økonomiske sanktioner, som FN i 1991 indførte for at straffe Saddam Husseins regime for dets aggressioner mod Kuwait, rammer det kurdiske område hårdt. FN's sanktioner har gjort det næsten umuligt at genopbygge de mange ødelagte landsbyer i området, genoprette landbrug og frugtplantager og forny industrien, bl.a. er der mangel på cement og olie.

På mange måder har FN-sanktionerne ramt den kurdiske region hårdere end det område, der er kontrolleret af Saddam Hussein, hvilket hænger sammen med, at Bagdad har haft en rimelig succes med at indsmugle materiale bl.a. til at genopbygge dets infrastruktur. F.eks. er Bagdad koblet til det internationale telekommunikationssystem og kan ringes op direkte fra f.eks. USA, mens telefonsystemet som følge af FN's sanktioner knap nok fungerer i den kurdiske region.

Dertil skal så lægges Iraks ulovlige blokade af det kurdiske område, en blokade som gentagne gange er blevet fordømt af verdenssamfundet, men indtil videre uden virkning.

Svar (11/11 1994)**Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):**

Virkningerne af FN's sanktioner mod Irak er efter det oplyste mærkbare i alle dele af landet og således også i landets nordlige del. Sanktionerne er vedtaget af FN's Sikkerhedsråd og omfatter alle varer undtagen fødevarer, medicinske produkter og andre produkter af humanitær karakter.

Sanktionerne skønnes af Sikkerhedsrådet nødvendige for at lægge det pres på Saddam

Hussein, der kan udvirke opfyldelse af Sikkerhedsrådets krav, herunder om, at Irak utvetydigt anerkender Kuwait og landets grænser, og at Irak samarbejder med Sikkerhedsrådets særlige udvalg med henblik på iværksættelsen af en effektiv overvågningsmekanisme for at sikre, at Irak har tilintetgjort masseødelæggelsesvåben, lagre af sådanne våben og midler til at fremstille dem (sikkerhedsrådsresolution 687/91). Endvidere har Sikkerhedsrådet krævet, at Irak efterlever menneskerettighederne og ophører med at forfølge minoriteter (religiøse eller etniske), herunder kurderne (sikkerhedsrådsresolution 688/91). Sikkerhedsrådet har i resolutionerne om sanktioner mod Irak også bekræftet Kuwaits såvel som Iraks territoriale integritet.

Disse sanktioner kan kun, når kravene skønnes opfyldt, lempes eller hæves af Sikkerhedsrådet. Det er således gennem en betydelig humanitær indsats til fordel for FN's humanitære program i Irak, at man fra dansk side i øjeblikket bedst kan bidrage til at forbedre den irakiske befolknings, herunder de i Irak bosiddende kurdere, vilkår. Ud over at stille danskere (for tiden 44) til rådighed for FN's vagtkorps i det nordlige Irak bidrager Danmark med betydelige beløb til såvel internationale hjælpeprogrammer (UNICEF) og Verdensfødevareprogrammet (WFP), ligesom danske humanitære organisationer har mulighed for at få støtte til humanitære indsatser.

Spm. nr. S 119

Til arbejdsministeren (26/10 94) af:

Eva Kjer Hansen (V):

»Vil ministeren redegøre for, hvilke krav der stilles til henholdsvis lønmodtagere og selvstændige i forbindelse med ansøgning om orlov, efterløn og andre arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger, herunder hvilke forskelle der måtte være i kravene til dokumentation m.v. for de to grupper?«

Svar (4/11 94)

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Såvel selvstændige erhvervsdrivende som lønmodtagere har adgang til børnepasningsorlov og uddannelsesorlov. Det er kun lønmodtagere, der har mulighed for sabbatorlov.

Overgang til børnepasningsorlov og uddannelsesorlov samt til efterløn kan ske både fra beskæftigelse og ledighed.

Ved de foranstaltninger, hvortil medlemmet overgår under ledighed – herunder tilbud efter lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik – gælder der de samme betingelser, uanset om den ledige forud for ledigheden var lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende.

I det følgende listes de væsentligste krav for henholdsvis lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende ved overgang til orlov, dagpenge og efterløn.

1. Børnepasningsorlov

Fælles betingelser for lønmodtagere og selvstændige:

- Barnet skal være mellem 0-8 år.
- Skal være berettiget til dagpenge i tilfælde af sygdom, fødsel og adoption, jf. lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.
- Såfremt der er tale om aftalebaseret orlov, skal orloven aftales med arbejdsgiveren.

Særligt for selvstændige:

- Forsikrede selvstændige erhvervsdrivende skal skriftligt erklære over for arbejdsløskassen at ville ophøre med deres arbejde i virksomheden i hele orlovsperioden.
- Den selvstændige erhvervsdrivende skal tillige over for arbejdsløsheds-kassen sandsynliggøre, at det er muligt at ophøre med arbejdet i virksomheden i hele orlovsperioden eller dokumentere, at der ansættes en afløser i hele orlovsperioden.
- For så vidt angår ikkeforsikrede selvstændige erhvervsdrivende gælder tilsvarende krav over for kommunen.

2. Uddannelsesorlov

Fælles betingelser for lønmodtagere og selvstændige:

- Skal være fyldt 25 år.
- Skal være medlem af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse i hele orlovsperioden. Fra 1995 skal lønmodtagere og selvstændige være dagpengeberettigede ved ledighed eller ved ophør med arbejde i virksomheden.
- Lønmodtageren og den selvstændige skal dokumentere, at han/hun er optaget på uddannelsen.

Særligt for lønmodtagere:

- En fuldtidsbeskæftiget lønmodtager skal inden for de sidste 5 år i mindst 3 år have haft beskæftigelse svarende til 3 års fuldtidsbeskæftigelse som enten lønmodtager eller selvstændig.
- En deltidsbeskæftiget lønmodtager skal have haft beskæftigelse svarende til mindst 2 års fuldtidsbeskæftigelse som enten lønmodtager eller selvstændig inden for de sidste 5 år.
- Orloven skal aftales med arbejdsgiveren.

Særligt for selvstændige:

- Skal inden for de sidste 5 år have haft ansættelse som lønmodtager eller udøvet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang svarende til 3 års fuldtidsbeskæftigelse.
- Den selvstændige erhvervsdrivende skal erklære på tro og love over for AF, at beskæftigelseskravet er opfyldt.
- Den selvstændige erhvervsdrivende skal erklære over for arbejdsløsheds-kassen at ville ophøre med sit arbejde i virksomheden i hele orlovsperioden.
- Den selvstændige erhvervsdrivende skal tillige over for arbejdsløsheds-kassen sandsynliggøre, at det er muligt at ophøre med arbejdet i virksomheden i hele orlovsperioden eller dokumentere, at der ansættes en afløser i hele orlovsperioden.

3. Sabbatorlov

- Det er alene lønmodtagere, der kan opnå orlov til sabbat.
- Skal være fyldt 25 år.
  - Skal være medlem af en statsanerkendt arbejdsløsheds-kasse.
  - I 1995 skal lønmodtageren være dagpengeberettiget.
  - Fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere skal inden for de sidste 5 år enten have haft ansættelse som lønmodtagere eller have udøvet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang svarende til 3 års fuldtidsbeskæftigelse.
  - Deltidsbeskæftigede lønmodtagere skal inden for de sidste 5 år enten have haft ansættelse som lønmodtagere eller have udøvet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang svarende til 2 års fuldtidsbeskæftigelse.
  - Orloven skal aftales med arbejdsgiveren.

4. Arbejdsløshedsdagpenge

- Medlemmet skal:
- Være ledig og tilmeldt arbejdsformidlingen som arbejdssøgende.

- Have 1 års medlemskab af en arbejdsløsheds-kasse.
- Opfylde beskæftigelseskravet efter optagelsen i arbejdsløsheds-kassen på for fuldtidsforsikrede: Beskæftigelse, der sammenlagt svarer til mindst 26 ugers lønarbejde på fuld tid inden for de sidste 3 år, eller udøvelse af selvstændig virksomhed i væsentligt omfang i en tilsvarende periode, for deltidsforsikrede: Beskæftigelse, der sammenlagt svarer til mindst 17 uger på fuld tid inden for de sidste 3 år.
- Stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

5. Efterløn

Både lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende kan overgå til efterløn. Hovedbetingelserne er:

- Medlemmet forlader arbejdslivet.
- Fyldt 60 år.
- Medlemskab af anerkendt arbejdsløsheds-kasse i mindst 20 år inden for de sidste 25 år. Medlemmer, der er født før den 1. marts 1952, kan tillige opfylde kravet ved uafbrudt medlemskab fra 31. marts 1992 indtil overgangen til efterløn; medlemsperioden skal dog mindst udgøre 10 år inden for de sidste 15 år.
- Betingelserne for ret til dagpenge, herunder rådighedskravet og arbejdskravet, skal være opfyldt ved overgangen, dog ikke for medlemmer, der modtager overgangsydelse eller dagpenge efter arbejdsløshedslovens § 55, stk. 4.
- Bopæl i Danmark.

Ved efterløn gælder det således for både lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende, at de for at kunne gå på efterløn skal være berettiget til dagpenge i tilfælde af ledighed.

Hvornår anses en selvstændig erhvervsdrivende for ledig/dagpengeberettiget?

Det følger af arbejdsløshedsforsikringslovens § 57, stk. 3, at en selvstændig erhvervsdrivende først anses for ledig, når det personlige arbejde i virksomheden er ophørt mere end midlertidigt.

Når det kræves, at ophøret skal være mere end midlertidigt, skyldes det, at dagpengene ikke må virke som erhvervsstøtte. Dette fremgik klart af bemærkningerne til det lovforslag i 1976, hvorved der blev indført adgang til arbejdsløshedsforsikring af selvstændige erhvervsdrivende.

De nærmere regler herom er fastsat i Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringens bekendtgørelse nr. 853 af 19. oktober 1992, der indeholder regler om ophør gennem:

- overdragelse
- lukning
- udlejning/bortforpagtning
- ægtefælleudtræden og medejerudtræden
- ændring af virksomheden fra medlemmets hovederhverv til medlemmets bierhverv.

Da dagpenge ikke må virke som erhvervsstøtte og for at undgå fejludbetalinger, kræves det efter bekendtgørelsen, at medlemmet skal dokumentere ophøret, og at dette er mere end midlertidigt.

Ved ægtefælle- og medejerudtræden, hvor virksomheden fortsætter, kan denne dokumentation være meget vanskelig eller umulig. Derfor er det valgt i bekendtgørelsen udtømmende at oprense de ydre, dokumenterbare forhold, der kan sandsynliggøre, at medlemmet er opført mere end midlertidigt med at deltage i driften af den virksomhed, der fortsættes af ægtefælle eller medejer(e).

Også ved orlov er det anset for nødvendigt med særlige betingelser/dokumentationskrav for selvstændige erhvervsdrivende. For lønmodtagere kan det via arbejdsgiveren dokumenteres og kontrolleres, at lønmodtageren går på orlov. For selvstændige erhvervsdrivende er det ikke anset for tilstrækkeligt, at den selvstændige skriftligt erklærer at ville ophøre med at drive virksomheden i hele orlovsperioden. Det kræves tillige, at den selvstændige erhvervsdrivende enten dokumenterer, at der ansættes en afløser i hele orlovsperioden, eller sandsynliggør over for arbejdsløshedskassen, at det er muligt at ophøre med arbejdet i virksomheden i hele orlovsperioden.

Det er regeringens principielle holdning, at det for at undgå fejludbetalinger er nødvendigt med dokumentationskrav, også over for selvstændige erhvervsdrivende, men at kravene ikke må være så strenge, at det bliver ulig sværere for selvstændige erhvervsdrivende at få ret til samme ydelser som lønmodtagere.

Opgaven er altså at sikre, at reglerne og fortolkningen af disse bliver udtryk for en rimelig afvejning mellem disse delvis modsatrettede hensyn. Det er mit indtryk, at dette i vidt omfang er lykkedes med de gældende regler.

Spm. nr. S 125

Til skatteministeren (27/10 94) af:
Flemming Hansen (KF):

»Vil ministeren oplyse, hvordan de gældende

fradragsordninger for pensionsindbetalinger vurderes at have påvirket og vil påvirke den samlede private opsparing i 1993, 1994 og 1995?«

Svar (9/11 94)

Skatteministeren (Carsten Koch):

Retten til at fradrage pensionsindbetalinger i den personlige indkomst modsvares af, at udbetalingerne af pensionen til sin tid er skattepligtige. Kun i det omfang, der måtte være forskel på (marginal)skatten på ind- og udbetalingstidspunktet, påvirker denne skattemæssige behandling fordelagtigheden af en pensionsordning i forhold til en situation uden fradragsret ved indbetaling, men til gengæld med skattefrihed ved udbetaling.

Når der – som ved de nugældende regler – sker beskatning ved udbetaling, skal der spares et større beløb op for at opnå en pension efter skat af en given størrelse, end hvis der var skattefrihed ved udbetaling. De løbende pensionsindbetalinger – og dermed alt andet lige den samlede private opsparing – er derfor større end i en situation uden fradragsret.

De større pensionsindbetalinger i et system med fradragsret indebærer, at også de løbende renteindtægter bliver (tilsvarende) større. Rentetilskrivningen på pensionskapitalerne (efter fradrag for realrenteafgift) spares normalt fuldt op.

Disse påvirkninger af den private pensionsopsparing af fradragsretten kan siges at være af »teknisk« art, fordi det kun er den private pensionsopsparing før skat, der bliver større – og ikke den private pensionsopsparing efter skat. Dvs., at den større private opsparing ikke indebærer mindre privat forbrug.

Det modsvares af, at den offentlige opsparing alt andet lige er tilsvarende mindre i et system med fradragsret end i et system uden fradragsret. Dvs. at den samlede samfundsmæssige opsparing ikke umiddelbart påvirkes af valget mellem de to beskatningssystemer. Fradragsretten er en udskydelse af beskatningen, som forøger de private pensionskapitaler og den offentlige gæld med samme beløb, jf. den nærmere omtale heraf i Finansredegørelse 1993, s. 282-296.

Hidtil er det forudsat, at marginals-katten er ens ved indbetaling og udbetaling.

Pensionssparerne er vel imidlertid typisk af den opfattelse, at marginals-katten på udbetalingstidspunktet vil være lavere end på indbetalingstidspunktet, fordi indkomsten i pensions-årene er lavere end i de erhvervsaktive år. Vurderingen af beskatningen ved udbetaling skal inkludere forventningen til udviklingen i det generelle skattetryk i en periode, der ligger 20 – 30 år efter indbetalingsperioden. For kapitalpensioner kendes beskatningen ved udbetaling. Den er 40 pct. for indbetalinger foretaget fra og med 1980. Det er for mange skatteydere betydeligt mindre end fradragsværdien ved indbetaling. Hvis pensionsopspareren udvandrер ved pensioneringen, kan dobbeltbeskatningsoverenskomster medføre, at beskatningen i Danmark af pensionsudbetalingerne bliver nul. Dette gælder dog ikke udbetaling af kapitalpensionsordninger, der i alle tilfælde beskattes i Danmark.

I det omfang beskatningen ved udbetaling er mindre end fradragsværdien ved indbetaling, sker der en subsidiering af pensionsopsparingen i forhold til et system, hvor der ikke er fradraget ved indbetaling og ingen beskatning ved udbetaling.

Endvidere vil der være tale om subsidiering af pensionsopsparing, hvis beskatning (realrenteafgift) af pensionkapitalens afkast er lavere end beskatning af afkast af andre opsparingsmåder.

Endvidere kan placering i pensionsordninger være begunstiget af formueskattefrihed og af reglerne om indkomstafhængige offentlige ydelser, såvel i opsparingsfasen som i udbetalingsfasen.

En sådan subsidiering vil i givet fald påvirke fordelingen af den private opsparing. En større del af den private opsparing vil ske i form af pensionsopsparing.

Det kan derimod ikke afgøres, om en eventuel subsidiering af pensionsopsparing medfører en formindskelse eller forøgelse af den samlede private opsparing. Der er nemlig to modsatrettede virkninger.

På den ene side medfører subsidiering, at opnåelse af et givet niveau for pensionen (efter skat) kræver mindre indbetalinger. Det trækker i retning af, at subsidieringen mindsker den samlede private opsparing.

På den anden side indebærer subsidiering et højere afkast af opsparingen. Det trækker i retning af, at opsparingen bliver større.

Ud fra materiale i Økonomiministeriets lovmodel kan det med en vis usikkerhed beregnes, at den gennemsnitlige skattemæssige fradragsværdi af pensionsindbetalinger i 1994 er 56 pct. Den gennemsnitlige beskatning af løbende udbetalinger fra private pensionsordninger er 49 pct. uden hensyn til afledte virkninger på indkomstafhængige sociale ydelser.

Man kan ikke ud fra disse tal slutte, at der rent faktisk er sket en subsidiering af de pensionsordninger, der er udbetalt fra og med 1994. En sådan vurdering ville kræve kendskab til de historiske fradragssatser for indbetalingerne til de pågældende kapitaler.

Indtil nu er der set væk fra den negative opsparingsvirkning af udbetalinger fra pensionsordningerne. For tiden er det private pensionsystem samlet set inde i en opbygningsfase, fordi stadig flere bliver omfattet af private pensionsordninger, herunder arbejdsmarkedspensioner.

De årlige indbetalinger til pensionsordninger er dermed betydeligt større end de årlige udbetalinger fra pensionsordninger.

Når det private pensionsystem er fuldt udbygget, vil der kun ske yderligere opbygning af pensionskapitaler som følge af en fortsat vækst i realindkomst og – eventuelt – folketal.

På længere sigt vil den samlede private nettoopsparing i forbindelse med pensionsordninger derfor være langt mindre end i dag.

Konkrete talmæssige oplysninger om indbetalinger m.v. i årene 1993, 1994 og 1995 vil kun kunne bruges til at sige noget om den rent teknisk betonedede virkning på størrelsen af den private pensionsopsparing før skat. Som nævnt modsvares denne virkning af mindre offentlig opsparing og større offentlig gæld.

Derimod kan man som anført hverken sige noget om, hvordan en eventuel (forventet) forskel mellem fradragsværdi ved indbetaling og skattesats ved udbetaling påvirker pensionsopsparingen, eller i hvilket omfang nettoopsparing i private pensionsordninger repræsenterer en forøgelse af den samlede private opsparing.

Spm. nr. S 142

Til trafikministeren (1/11 94) af:

Klaus Hækkerup (S):

»Hvor stor en del af HT's kørsel er i hvert af årene 1990, 1991, 1992, 1993 og 1994 udført af dels HT selv, dels Linjebus og dels andre private entreprenører?«

Svar (9/11 94)

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

Jeg har forelagt henvendelsen for Hovedstads-

området Trafikselskab (HT), der har oplyst følgende om fordelingen af kørselsandelene i den omhandlede periode:

Kørselsandele i pct.	1.1.90	1.4.90	1.4.91	1.4.92	1.4.93	1.4.94
HT	83	79	79	69	69	54
Linjebus	0	6	6	14*	14	26
Andre private entreprenører	17	15	15	17	17	20
I alt	100	100	100	100	100	100

*) Inkl. 4 pct. procentpoint fra DSV Bus A/S, som Linjebus A/S købte pr. 25.3 1992.

Spm. nr. S 159

Til landbrugs- og fiskeriministeren (3/11 94) af:
Niels Højland (FP):

»Vil ministeren oplyse, om Landbrugsministeriet og ministeren på tidspunktet for fremsættelse af lovforslag nr. L 189 om ændring af lov om biavl den 10. februar 1993 var i besiddelse af oplysninger om et rådsdirektiv af 13. juli 1992 (92/65) og give en vurdering af, hvilken betydning dette direktiv ville have haft for udformningen af loven, samt oplyse, om nævnte direktivs ikrafttræden pr. 1. januar 1994 har nogen indflydelse på loven og den tilhørende bekendtgørelse nr. 449 af 9. juni 1992 og i bekræftende fald hvilken?«

Stk. 4. Fredningsbestemmelserne, der gennemføres i medfør af stk. 1, begrænser ikke adgangen til erhvervsmæssig anvendelse af honningbier af racer, som det i øvrigt er tilladt at anvende.«

Det fremgik af bemærkningerne til det fremsatte lovforslag, at dette tilsigtede at skabe mulighed for gennemførelse af særlige foranstaltninger til bevaring af den brune honningbi på Læsø, som er tilpasset øens særlige forhold.

Det blev ved fremsættelsen understreget, at dette var et led i bestræbelserne på at leve op til Riokonventionen, der handler om bevarelse af arter på deres levesteder.

Landbrugsministeriet var den 10. februar 1993, dvs. på tidspunktet for fremsættelsen af lovforslag nr. L 189, bekendt med reglerne i rådsdirektiv 92/65 af 13. juli 1992 om dyresundhedsmæssige betingelser for samhandel med og indførsel til fællesskabet af dyr samt sæd, æg og embryoner, der for så vidt angår disse betingelser ikke er underlagt specifikke fællesskabsbetingelser som omhandlet i bilag A, del I, til direktiv 90/425/EØF.

Rådsdirektivet fastsætter regler vedrørende dyresundhedsmæssige restriktioner for samhandel med og indførsel til Det Europæiske Fællesskab af visse dyr, herunder bl.a. bier.

Forud for fremsættelsen af lovforslag nr. L 189 om ændring af lov om biavl havde Landbrugsministeriet overvejet, om rådsdirektiv 92/65 er til hinder for, at der vedtages nationale regler om fredning af underarter af bier. Da direktiv 92/65 allerede efter sin titel udelukkende omhandler dyresundhedsmæssige betingelser for samhandel med og indførsel til Fællesskabet af visse dyr, var og er det ministeriets opfattelse, at direktivet ikke hindrer sådanne genetisk eller fredningsmæssigt begrundede regler.

Svar (11/11 94)

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Ved lovforslag nr. L 189 om ændring af lov om biavl, der blev fremsat for Folketinget den 10. februar 1993, blev det bl.a. foreslået at indsætte følgende bestemmelse som § 14 a i lov nr. 115 af 31. marts 1982 om biavl:

»§ 14 a. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om fredning af bestemte biracer inden for nærmere angivne områder, herunder regler om fjernelse eller tilintetgørelse af bifamilier, som af hensyn til fredning må anses som uønskede.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om, at indførsel af andre biracer på det fredede område forbydes.

Stk. 3. Staten yder erstatning for tab, der påføres biavlere som følge af fredningsforanstaltninger, der gennemføres i medfør af stk. 1.

Lovforslag nr. L 189 om ændring af lov om biavl blev vedtaget og udstedt som lov nr. 267 af 6. maj 1993.

Med hjemmel i bl.a. den ovenfor citerede § 14 a om fredning af biracer i lov om biavl blev bekendtgørelse nr. 528 af 24. juni 1993 om biavl på Læsø udstedt.

Ifølge bekendtgørelsens § 1 er hold af honningbier, der ikke tilhører underarten *apis mellifera mellifera*, ikke tilladt på Læsø og omliggende øer.

Efter bekendtgørelsens § 6 er det ikke tilladt at flytte levende honningbier uanset udviklingsstadium, kønsprodukter af honningbier og brugt, ikke rengjort biavlsmateriale til Læsø og omliggende øer. Da dette forbud mod flytning af bier til Læsø er begrundet i beslutningen om at bevare den bestående bestand af brune bier på Læsø, har reglerne i direktiv 92/65 om dyresundhedsmæssige betingelser efter min opfattelse ingen relevans for bekendtgørelsen.

Landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 449 af 9. juni 1992, der nævnes i spørgsmålet, fastsætter forbud mod flytning af honningbier til Samsø, Anholt, Læsø og Bornholm og omliggende øer. Disse forbud er sygdomsmæssigt begrundede.

I henhold til artikel 15 i direktiv 92/65 har Danmark søgt Kommissionen om tilladelse til at opretholde forbudene mod flytning af bl.a. honningbier til Samsø, Anholt og Læsø.

Ansøgningerne skal efter artikel 15, stk. 2, forelægges for Den stående Veterinærkomité til udtalelse. I henhold til artikel 15, stk. 2, kan medlemsstaten opretholde de relevante krav, indtil Kommissionens afgørelse foreligger.

Det tilføjes, at forbudet mod flytning af honningbier m.v. til Bornholm og omliggende øer vil blive ophævet, da varroamiden nu er almindeligt forekommende.

I tilslutning til ovenstående oplyser jeg, at ministeriet har overvejet overensstemmelsen mellem § 14 a i lov om biavl og Rådets direktiv 91/174/EØF af 25. marts 1991 om de zootekniske og genealogiske betingelser for handel med racerene dyr og om ændring direktiv 77/504/EØF og 90/425/EØF. Direktivet fastsætter, at handel med renrace avlsdyr ikke må begrænses af zootekniske eller genealogiske årsager. Under forhandlingerne om direktivet blev spørgsmålet om bevarelse af biodiversitet rejst på dansk foranledning, og det blev i denne forbindelse bekræftet, at direktivforslaget ikke udelukkede nationale foranstaltninger med henblik på bevarelse af biodiversitet.

Spm. nr. S 160

Til landbrugs- og fiskeriministeren (3/11 94) af: **Niels Højland (FP):**

»Vil ministeren på grund af de omfattende vandskader på nordjyske marker og afgrøder, forårsaget af kraftige skybrud den 15. og 16. september 1994, tage initiativ til sammen med landbrugets organisationer, at der etableres en forsikringsordning, gerne som skitseret i beslutningsforslag nr. B 13 af 3. november 1992, der vil kunne sikre landmænd mod følgerne af ugunstigt vejrlig?«

Begrundelse

Landboorganisationerne i Nordjylland har i en henvendelse til ministeren og medlemmerne af Landbrugs- og Fiskeriudvalget opfordret til, at skybrud kunne komme ind under loven om stormflodskatastrofe.

Da det selvsagt sker med års mellemrum, at vejret arter sig ugunstigt for bl.a. landmændene, vil en permanent løsning på det tilbagevendende problem være at foretrække.

Spørgeren efterlyser derfor et ministerinitiativ på området, gerne som skitseret i B 13 af 3. november 1992.

Svar (11/11 94)

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Fremskridtspartiets forslag til folketingsbeslutning (B 13/92) lød som følger:

»Folketinget opfordrer landbrugsministeren til at fremsætte lovforslag med følgende indhold:

- Det gøres muligt for private forsikringselskaber at etablere forsikringsordninger for landbrug og gartnerier mod tab på grund af usædvanligt vejr, eller der gives alternativt muligheder for at etablere en privat katastrofefond, eventuelt under landbrugets egne organisationer, som kan udbetale erstatning i tilfælde af usædvanligt vejr.
- Lovforslaget skal indeholde en styrkelse af landbrugets incitament til at indgå private forsikringsordninger frem for statslige støtteordninger.«

Baggrunden for forslaget til folketingsbeslutning (B 13/92) var høsttab på grund af tørken i

sommeren 1992, mens baggrunden for Niels Højlands spørgsmål (nr. S 160) er høsttab på kartoffelafgrøder i Nordjylland på grund af den megen regn i midten af september måned i år.

Vedrørende forslaget om, at det skal gøres muligt for private forsikringsselskaber at tegne afgrøde- og høstforsikringer, kan jeg oplyse, at ifølge § 35 i lov om forsikringsaftaler kan enhver lovlig interesse, der lader sig ansætte i penge, være genstand for skadesforsikring. Der er således intet behov for, at Folketinget lovgiver herom.

Regeringen ser derimod positivt på det alternative forslag om etablering af en privat katastrofefond for landbruget uden involvering af offentlige midler. For at virkeliggøre forslaget kræves imidlertid interesse herfor fra landbrugets organisationers side.

Regeringen er i givet fald villig til at yde teknisk bistand til at skabe en sådan katastrofefond.

Regeringen finder ikke, at der bør afsættes statslige midler, der kan tilføres en sådan katastrofefond.

Spm. nr. S 155

Til finansministeren (3/11 94) af:

Bertel Haarder (V):

»Kan ministeren bekræfte, at ca. 50.000 danskere på overførselsindkomst kun har ringe eller slet ingen økonomisk gevinst ved at tage imod et tilbud om arbejde?«

Begrundelse

Spørgsmålet stilles, fordi et debatoplæg fra socialcheferne er blevet mødt med skepsis, blandt andet fra Socialministeriet, der betvivler, at problemet har et omfang, der er værd at tale om.

Tidligere har ministeren klart erkendt, at ca. 50.000 danskere er berørt af denne problemstilling. Dette ønskes blot bekræftet, så udgangspunktet for debatten ikke kan betvivles.

Svar (11/11 94)

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Socialchefernes tal synes at bygge på en analyse, som Økonomiministeriet udarbejdede i 1992. Af analysen fremgår det, at ca. 55.000 familier, som

i 1989 modtog offentlige indkomsterstøttende ydelser, ville opleve en indkomstnedgang eller få en indkomstfremgang på mindre end 500 kr. pr. md., hvis overførselsmodtageren i stedet fik heltidsbeskæftigelse, jf. Økonomiministeriets beretning om lovmodellen, juni 1992. Af de ca. 55.000 familier vedrørte 16.400 kontanthjælpsmodtagere og 3.400 revalidenter. De resterende vedrørte modtagere af a-dagpenge.

Undersøgelsen blev foretaget før bruttoficeringen af kontanthjælpen pr. 1. januar 1994. Efter bruttoficeringen vil der alt andet lige være færre kontanthjælpsmodtagere, for hvem det økonomisk ikke kan betale sig at komme i beskæftigelse. Det beror på, at boligsikring og fripladstilbud for kontanthjælpsmodtagere nu beregnes på grundlag af en skattepligtig indtægt – ligesom for de beskæftigede.

Der foreligger endnu ikke statistik efter bruttoficeringen af kontanthjælpen. Det er derfor ikke muligt på indeværende tidspunkt at udarbejde en tilsvarende analyse for de aktuelle ydelser og lønninger.

Tallet fra 1989 giver således ikke et dækkende billede af situationen for de familier, som i dag modtager kontanthjælp.

Det er i øvrigt tvivlsomt, hvilken betydning de kortsigtede økonomiske konsekvenser af at gå fra offentlig forsørgelse til beskæftigelse har for de lediges overvejelser og adfærd.

Spm. nr. S 140

Til justitsministeren (31/10 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Mener ministeren under henvisning til svaret på spørgsmål nr. S 64, at personer, der befinder sig i en privat lystbåd f.eks. på Limfjorden, lovligt kan tv-overvåges, eller vil båden efter straffeloven være et ikke offentligt tilgængeligt sted?«

Svar (4/11 94)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

I besvarelsen af spørgsmål nr. S 64 fra er der redegjort nærmere for bestemmelserne i straffelovens § 264 a og § 264 d.

Det følger af de disse bestemmelser, at det som udgangspunkt er strafrit at fotografere eller iagttage personer, der befinder sig på frit tilgængelige steder, så længe der ikke videregives

billeder vedrørende deres private forhold eller i øvrigt billeder af de pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden. Baggrunden herfor er bl.a., at brugen af fotografiapparater, kikkert og lignende på frit tilgængelige steder er så almindelig, at folk må være forberedt herpå.

Efter § 264 a skal fotograferingen m.v. være »uberettiget«.

Det antages i den forbindelse, at en fotografering efter omstændighederne kan være berettiget, selv om personerne befinder sig på et ikke frit tilgængeligt område. Det gælder f.eks., hvis man fotograferer et sommerhusområde eller en bondegård eller betragter et landskab i kikkert og derved får personer med på billedet m.v. Det strafbare område må være den tilstræbte fotografering eller observation koncentreret om enkelt personer eller persongrupper.

Fotografering af personer f.eks. i en bil på gaden kan heller ikke anses for en overtrædelse af § 264 a.

Endvidere kan nævnes, at det i forarbejderne til bestemmelsen i § 264 a er anført, at da det f.eks. er almindeligt forekommende, at sejsportsfolk anvender kikkert for at iagttage andre sejlere, vil der ikke i denne situation foreligge et strafbart forhold. Iagttagelsen er ikke »uberettiget«.

På den anførte baggrund må det antages, at hvis en person fotograferes eller ved hjælp af et apparat iagttages, mens vedkommende befinder sig f.eks. på dækket af en båd, der sejler på Limfjorden, vil der ikke være tale om en overtrædelse af § 264 a.

Spm. nr. S 121

Til arbejdsministeren (27/10 94) af:

Annette Just (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvorledes man har sikret, at bestemmelserne i den sociale pagt i EU er blevet overholdt i Danmark?«

Begrundelse

Den 9. december 1989 vedtog stats- og regeringscheferne fra 11 af de daværende EF-medlemslande en erklæring, hvori de tilsluttede sig ordlyden af fællesskabspagten om arbejdstageres grundlæggende arbejdsmæssige og sociale rettigheder.

Det hedder bl.a. i den sociale pagt, at både arbejds-givere og arbejdstagere har frihed til at melde sig ind i arbejdsgiverforeninger/fagforeninger eller til at undlade at gøre dette, uden at det må komme den pågældende personligt eller erhvervsmæssigt til skade.

Spørgeren ønsker på den baggrund oplyst, hvorledes regeringen aktivt har sikret, at ingen lønmodtagere mod deres vilje er blevet tvunget til at være medlem af en bestemt faglig organisation.

Svar (7/11 94)

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Fagforeningsfriheden er i Danmark beskyttet ved lov om beskyttelse mod afskedigelse på grund af foreningsforhold, jf. lovbekendtgørelse nr. 443 af 13. juni 1990.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger i sin tid, at det var regeringens antagelse, at dansk ret, efter at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i 1981 havde taget stilling til en sag vedrørende British Rail, ikke fuldt ud sikrede de aspekter af den negative foreningsfrihed, som var fastslået ved Menneskerettighedsdomstolens dom.

For at sikre, at Danmark overholdt sine forpligtelser efter menneskerettighedskonventionen, blev lovforslaget fremsat og vedtaget. Der er altså tale om, at regeringen har vurderet omfanget af Danmarks forpligtelser på grundlag af en konkret domsafgørelse, og den vurdering har Folketinget tiltrådt ved at vedtage lovforslaget.

Det er regeringens opfattelse, at bestemmelserne i den sociale pagt i EU tilsiger en tilsvarende beskyttelse af foreningsfriheden som menneskerettighedskonventionen, og at den gældende danske retstilstand derfor også lever op til opfordringerne i denne pagt.

Spm. nr. S 139

Til sundhedsministeren (31/10 94) af:

Ester Larsen (V):

»Vil ministeren redegøre for, hvorledes den af ministeren varslede nye ventelisteregistrering tilsikrer, at patienter optaget på sygehusenes ventelister

- er reelt behandlingskrævende,
- alene optræder på én venteliste og
- udgår af ventelisten, hvis de behandles på andet sygehus/klinik?«

Begrundelse

I den aktuelle debat omkring sygehusvæsenet er der gentagne gange peget på problemer omkring kvaliteten af ventelister over patienter, der er indstillet til behandling på et offentligt sygehus. Der omtales forekomst af mange eksempler på, at patienter ved indkaldelse hverken har behandlingsønsker eller -behov.

Da ventelister i vid udstrækning benyttes som planlægningsgrundlag for aktiviteterne i sundhedsvæsenet, er det af afgørende betydning, at de er så retvisende som overhovedet muligt.

Svar (4/11 94)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

I forlængelse af aftalen om amternes økonomi i 1995 er et fællesindhold og definitioner for henvisningssystemer blevet fastlagt, og på dette grundlag gøres en ensartet ventelisteregistrering obligatorisk i alle sygehuskommuner fra 1. januar 1995. Indberetningerne til Sundhedsstyrelsen skal ske på elektronisk medium og skal omfatte alle patienter, der i registreringsperioden er registreret med uafsluttet venteforløb, eller som er afgået fra ventelisten i løbet af den seneste registreringsperiode.

Da ikke alle patienttyper er af interesse for opgørelsen af ventetiderne, skal der for hver enkelt patient ske en angivelse af, hvilken »ventetype« patienten tilhører. Registreringen muliggør således opgørelser over alle ikkeakutte patienters samlede ventetid (bruttoventetiden), hvilket vil sige den tid, der hengår, fra henvisningen modtages på sygehuset, til den endelige behandling kan iværksættes.

Til brug for en så realistisk ventetidsstatistik som muligt skal registreringen endvidere kunne beskrive specifikke delperioder af bruttoventetiden. Blandt andet registres henvisningsdato, henvisningsdiagnose, dato for forundersøgelse, diagnose ved forundersøgelse, angivelse af årsag til patientens afgang fra ventelisten og dato for, hvornår patienten modtages til endelig undersøgelse/behandling eller for, hvornår henvisningen bortfalder.

Det bliver herefter muligt at registrere den passive ventetid, dvs. den periode, hvor en ventende patient ikke kan påbegynde undersøgelse/behandling p.g.a. forhold hos patienten selv såsom arbejde og ferie eller af medicinske grun-

de såsom regulering af helbredstilstand, således at patienten bliver egnet til den »egentlige« behandling. Perioder, hvor patienten modtager anden behandling, som er nødvendig, før endelig behandling kan påbegyndes, henregnes ligeledes til den passive ventetid. Den aktive ventetid kan herefter opgøres som bruttoventetiden fratrukket den passive ventetid.

Indberetningen af ventelistedata vil gøre det muligt at opgøre antallet af patienter, der er opført på venteliste flere steder med identisk henvisnings- eller forundersøgelsesdiagnose eller inden for samme speciale både inden for og på tværs af amterne.

Med den nye ventelisteregistrering bliver det således muligt at udarbejde mere realistiske ventetidsstatistikker, som tager højde for, om de færdigregistrerede patienter har været reelt behandlingskrævende, i hvilket omfang patienter står på flere ventelister, og hvornår de er færdigbehandlet på et givet sygehus.

Spm. nr. S 145

Til arbejdsministeren (1/11 94) af:

Jes Lunde (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til at ændre reglerne, så en arbejdsløs HK'er, der er forsørger og over 25 år, kan få mulighed for at skifte branche ved på dagpenge at uddanne sig til pædagog?«

Begrundelse

Socialistisk Folkeparti er helt opmærksom på, at SU er det almindelige økonomiske grundlag for studerende. Men for forsørgere med arbejdsmarkedserfaring er det ofte urealistisk at skulle leve af SU'en under uddannelse. Når en HK'er på grund af den store arbejdsløshed i HK gerne vil søge over på et område, hvor der er mangel på uddannede, vil det for Socialistisk Folkeparti at se være yderst fornuftigt, at hun får mulighed for at gøre det med bevarelse af sine dagpenge. Spørgeren efterlyser derfor et initiativ fra ministeren til at gøre det muligt.

Svar (7/11 94)

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

I arbejdsløshedsforsikringslovens § 62 a er det udtrykkelig fastsat, at retten til arbejdsløsheds-

dagpenge ikke kan bevares ved deltagelse i SU-berettigende undervisning, f.eks. pædagoguddannelsen, et forhold, som spørgeren ifølge spørgsmålsbegrundelsen også er klar over.

Jeg er godt klar over, at det økonomiske incitament for en arbejdsløs HK'er, der er forsørger og over 25 år, til at uddanne sig til pædagog med Statens Uddannelsesstøtte ikke er særlig stort, for ikke at sige negativt, men det er ikke muligt at lave særregler for f.eks. pædagoguddannelsen.

Desuden skal man gøre sig klart, at en ledig, der deltager i uddannelse med bevarelse af dagpengene, skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Det vil sige, at den pågældende under hele forløbet skal være aktivt arbejdssøgende og afbryde uddannelsen, hvis han eller hun bliver tilbudt arbejde.

I stedet vil jeg henvise til de muligheder, der er for uddannelse, hvor ydelsesniveauet er højere end SU-niveaet.

Uddannelsesorloven er bl.a. åben for ledige, der er fyldt 25 år og berettiget til ydelser efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. ved orlovens start.

Desuden har arbejdsformidlingen som et led i arbejdsmarkedsindsatsen mulighed for at tilbyde ledige uddannelse med uddannelsesgodtgørelse. Uddannelsesgodtgørelsen svarer til de dagpenge, den ledige ellers ville være berettiget til.

Uddannelsesmulighederne inden for de to ordninger er opregnet i en positivliste (bekendtgørelse nr. 1051 af 17. december 1993). Hovedreglen efter denne positivliste er, at der ikke kan gives uddannelsesorlov eller tilbydes uddannelsesgodtgørelse til mellemlange eller lange videregående uddannelser, medmindre disse udbydes som åben uddannelse eller har ledige pladser efter det ordinære optag.

Pædagoguddannelsen er som bekendt en mellemlang uddannelse – og oven i købet en af de mest søgte uddannelser, så chancerne for, at der er ledige pladser, må nok anses for minimale.

Arbejdsformidlingen har imidlertid mulighed for at fravige positivlisten, jf. bekendtgørelsens § 5. I følge denne bestemmelse kan arbejdsformidlingen således – med baggrund i retningslinjer fastsat af det regionale arbejdsmarkedsråd og ud fra et konkret skøn over den lediges ønsker og forudsætninger samt arbejdsmarkedets behov – fravige bekendtgørelsens øvrige bestemmelser.

Det er imidlertid vigtigt at understrege, at en eventuel fravigelse af positivlisten ved f.eks. at tilbyde uddannelsesgodtgørelse til pædagoguddannelsen er en mulighed, som arbejdsformidlingen har. Hvorvidt denne mulighed anvendes, er en beslutning, der træffes regionalt og altså ikke noget, jeg som minister kan blande mig i.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at baggrunden for fravigelsesbestemmelsen er at give mulighed for, at f.eks. forsørgere, som ikke kan klare sig for SU, vil kunne påbegynde en uddannelse med uddannelsesgodtgørelse, uanset om der er tale om en mellemlang eller lang videregående uddannelse. Baggrunden for bestemmelsen er således et rent arbejdsmarkedspolitisk hensyn.

Spm. nr. S 147

Til justitsministeren (1/11 94) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»I hvilket omfang er fælleskommunale affaldsselskaber omfattet af EF's udbudsdirektiver?«

Svar (9/11 94)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Justitsministeriet forstår spørgsmålet således, at det ønskes oplyst, hvorvidt kommunernes benyttelse af fælleskommunale affaldsselskaber med henblik på at bortskaffe affald er omfattet af direktiv 92/50/EØF af 18. juni 1992 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige tjenesteydelsesaftaler.

Afgørelsen heraf rejser en række komplicerede juridiske spørgsmål i forhold til tjenesteydelsesdirektivet.

Justitsministeriet har derfor efter anmodning fra Statsministeriet nedsat et tværministerielt udvalg, der dels skal foretage en vurdering af forholdet mellem kommunernes affaldsbortskaffelse gennem fælleskommunale affaldsselskaber og EF-rettens udbuds- og konkurrence-regler, dels mere generelt overveje de EF-retlige problemer i relation til de fælleskommunale selskaber.

Udvalget består af repræsentanter for Udenrigsministeriet, Miljø- og Energiministeriet, Indenrigsministeriet, Erhvervsministeriet og Justitsministeriet. Udvalget skal aflægge en delrapport om de kommunale affaldsordningers forhold til EF-retten.

Udvalgets delrapport vil således bl.a. indeholde en nærmere redegørelse for, i hvilke tilfælde kommunernes benyttelse af de fælleskommunale affaldsselskaber med henblik på at bortskaffe affald er omfattet af tjenesteydelsesdirektivet.

Spm. nr. S 158

Til landbrugs- og fiskeriministeren (3/11 94) af: **Christian Mejdahl (V):**

»Hvis en landmand i dag – på dispensation indtil den 15. november 1994 fra Jordbrugskommissionen – ejer og driver ejendom nr. 3, vil den nye landbrugslov da lovliggøre forholdet inden dispensationen udløber, så han ikke skal afhænde ejendommen eller sammenlægge to af de ejendomme, han ejer?«

Begrundelse

Spørgsmålet er stillet i Landbrugs- og Fiskeriudvalget som spørgsmål 103 på alm. del, bilag 318 af 22. august 1994, og spørgsmål 7 på alm. del, bilag 10 af 11. oktober 1994 – uden svar.

Svar (8/11 94)

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Der henvises til vedlagte svar af 3. november 1994 på spørgsmål 7 fra Landbrugs- og Fiskeriudvalget.

Bilag

3. november 1994

Landbrugs- og Fiskeriministeriet

Folketingets Landbrugs- og Fiskeriudvalg
Christiansborg

Med henvisning til Landbrugs- og Fiskeriudvalgets skrivelse af 11. oktober 1994 (Alm. del – bilag 10) fremsendes hermed i 80 eksemplarer besvarelse af spørgsmål 7.

Spørgsmål nr. 7:

»Hvis en landmand i dag – på dispensation indtil den 15. november 1994 fra Jordbrugskommissionen – ejer og driver ejendom nr. 3, vil den nye landbrugslov da lovliggøre forholdet, inden

dispensationen udløber, så han ikke skal afhænde ejendommen eller sammenlægge to af de ejendomme, han ejer?«

Svar:

Hvis en landmand har opnået tilladelse efter reglerne i § 18, stk. 3, i den tidligere landbrugslov (lovbekendtgørelse nr. 504 af 17. juli 1989) til at erhverve midlertidig adkomst på mere end to landbrugsejendomme, skal han inden den ved tilladelsen fastsatte frist opfylde de vilkår, der er fastsat i forbindelse med tilladelsen, jf. reglerne i § 3, stk. 5, i ændringsloven (lov nr. 436 af 1. juni 1994).

Han skal således som udgangspunkt inden den fastsatte frist enten gennemføre sammenlægning efter lovens § 13 eller afhænde den erhvervede ejendom eller en af de andre landbrugsejendomme, som han ejer, således at han opfylder 2-ejendomsreglen efter førnævnte lov.

Hvis betingelserne for erhvervelsen ikke opfyldes inden den fastsatte frist, kan der meddeles påbud i medfør af lovens § 27 om at afhænde den erhvervede ejendom.

Hvis landmanden ønsker at beholde den erhvervede landbrugsejendom som ejendom nr. 3 efter reglerne i den nye landbrugslov (lovbekendtgørelse nr. 769 af 24. august 1994), skal reglerne i denne lov bringes i anvendelse.

Hvis ejendommen er erhvervet i fri handel, indebærer dette, at de nye regler om fortrinsstilling til suppleringsjord i lovens § 18, stk. 6-8, skal bringes i anvendelse.

Jordbrugskommissionen skal således – hvis det samlede areal af de 3 ejendomme overstiger 70 ha – foretage annoncering, hvor ejere af nærliggende landbrugsejendomme kan gøre krav på en fortrinsstilling til suppleringsjord, inden der kan meddeles tilladelse til erhvervelse af ejendommen som ejendom nr. 3.

Spm. nr. S 106

Til erhvervsministeren (25/10 94) af:

Pernille Sams (KF):

»Hvor stor en andel af produktionserhvervenes energiforbrug anvendes til drift af anlæg, der er installeret i medfør af dansk miljølovgivning, og som rækker videre end EU's mindstekrav, og hvor store er de herved forbundne udgifter som andel af produktionserhvervenes samlede energitudgifter?«

Begrundelse

I den senere tid er det kommet frem, at visse energitunge virksomheder anvender op mod en tredjedel af deres samlede energiforbrug til drift af miljøforanstaltninger, og at mange arbejdspladser er i fare, hvis der ensidigt i Danmark pålægges disse virksomheder yderligere miljøafgifter. Derfor er det nødvendigt at få et samlet overblik over de allerede gennemførte foranstaltningers konsekvenser.

Svar (4/11 94)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Hverken Miljøstyrelsen, Energistyrelsen, Dansk Industri eller elsektoren råder over opgørelser over det »miljørelaterede« energiforbrug. Spørgsmålet kan derfor alene besvares kvalitativt og med en stor usikkerhedsmargin.

Det »miljørelaterede« energiforbrug må skønnes at variere meget fra branche til branche. Det vurderes dog at udgøre en begrænset del af de samlede produktionserhvervs energiforbrug, men kan for enkelte virksomheder udgøre en noget større andel. Det skyldes, at de teknologier, der indgår i forbindelse med miljøprojekter (ventilation, pumpning, filtrering m.m.) ikke er særlig energikrævende sammenlignet med mange af de produktionsprocesser, der i øvrigt benyttes i industrien. Hertil kommer, at det er et princip i dansk miljøpolitik, at virksomhederne ved valg af foranstaltninger til bekæmpelse af forurening skal vælge den mindst forurenende teknik. Først og fremmest skal der vælges produktionsteknologi, så udslip af miljøbelastende stoffer ikke opstår. Hvis dette ikke er muligt, vælges den bedst tilgængelige teknik. Ved valg heraf skal der indgå en vurdering af energibesparelser og anden ressourcebesparelse (livscyklusanalyse), således at energiforbruget vurderes i sammenhæng med de øvrige miljømæssige forhold.

Spm. nr. S 107

Til erhvervsministeren (25/10 94) af:

Pernille Sams (KF):

»Hvor stor en andel af produktionserhvervenes energiforbrug anvendes til drift af anlæg, der er installeret i medfør af dansk miljølovgivning, og som rækker videre end EU's mindstekrav, og

hvor store er de herved forbundne udgifter som andel af omkostningerne pr. produceret enhed, opgjort på erhverv?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 106.

Svar (4/11 94)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

I medfør af mangel på opgørelser over produktionserhvervenes »miljørelaterede« energiforbrug henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. S 106.

Spm. nr. S 108

Til erhvervsministeren (25/10 94) af:

Pernille Sams (KF):

»Hvordan vil de i spørgsmål nr. S 106 og S 107 nævnte udgifter udvikle sig med skattereformens indfasning?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 106.

Svar (4/11 94)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Skattereformens nye grønne afgifter omfatter ikke afgifter på råvarer eller lignende, der anvendes til drift af anlæg, der er installeret i medfør af dansk miljølovgivning, som rækker videre end EU's minimumskrav. Det bemærkes, at forhøjelserne af el- og kulafgiften ikke vil få reel virkning for de momsregistrerede erhverv, der får disse afgifter godtgjort.

Spm. nr. S 109

Til erhvervsministeren (25/10 94) af:

Pernille Sams (KF):

»Hvor stort et nettoprovenu forventer staten gennem de øgede afgifter – både absolut og re-

lativt – til erhvervslivets øvrige skatte- og afgiftsbetaling?»

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 106.

Svar (4/11 94)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

I »Ny kurs mod bedre tider«, 1993, er den umiddelbare virkning for erhvervenes omkostninger m.v. ved skattereformen gjort op.

Det fremgår heraf, at de grønne afgifter m.v. netto efter skat på erhvervene vil medføre en omkostningsforøgelse på:

1994:	390 mio. kr.
1995:	685 mio. kr.
1996:	960 mio. kr.
1997:	1.220 mio. kr.
1998:	1.325 mio. kr.

I forhold til erhvervenes omkostninger til lønsum stiger de grønne afgifter netto fra ca. 0,2 pct. i 1994 til ca. 0,7 pct. i 1998.

Hovedparten heraf udgøres af afgifter på dieselolie, benzin og varebiler, hvor mulighederne for overvæltning af afgifterne i priserne er forholdsvis gode.

Spm. nr. S 110

Til erhvervsministeren (25/10 94) af:

Pernille Sams (KF):

»Hvor store er de i spørgsmål nr. S 106 nævnte udgifter i de øvrige EU-lande?»

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 106.

Svar (4/11 94)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Under henvisning til besvarelsen af spørgsmål nr. S 106 har det ikke været muligt at fremskaffe opgørelser over det »miljørelaterede« energiforbrug i de øvrige EU-lande.

Spm. nr. S 111

Til erhvervsministeren (25/10 94) af:

Pernille Sams (KF):

»Hvor stor har forøgelsen af kraftværkernes CO₂-udledning, relativt og absolut, været som følge af det under spørgsmål nr. S 106 nævnte ekstra energiforbrug, og hvor stor en forøgelse forventer regeringen frem til 1998?»

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 106.

Svar (4/11 94)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Idet der ikke findes opgørelser over produktionsvirksomhedernes »miljørelaterede« energiforbrug, er det ikke muligt at opgøre den hermed forbundne CO₂-udledning, jf. besvarelse af spørgsmål nr. S 106.

Spm. nr. S 113

Til erhvervsministeren (26/10 94) af:

Pernille Sams (KF):

»Mener ministeren, det er tilfredsstillende, som det fremgår af et rundspørge, Politiken foretog i september 1994, at kun 55 ud af landets 275 kommuner er indstillet på at udlicitere offentlige opgaver næste år?»

Svar (4/11 94)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg har ikke grundlag for nærmere at kommentere de angivne tal for kommuners påtænkte udliciteringer. Dog kan jeg oplyse, at ifølge en undersøgelse foretaget af bladet Danske Kommuner har over halvdelen af kommunerne – 55 pct. – udliciteret flere end ti opgaver, og det er under 2 pct. af kommunerne, som ikke har udliciteret opgaver. Det fremgår også af denne undersøgelse, at 75 pct. af kommunerne ikke har tænkt sig at byde på driftsopgaver i andre kommuner, hvis der åbnes mulighed herfor.

Mere generelt tror jeg ikke, det er muligt at sætte bestemte tal for, hvor mange opgaver der

bør udliciteres. Det er min opfattelse, at opgaver inden for den offentlige sektor - herunder den kommunale sektor - bør løses billigst muligt til den givne kvalitet. Spørgsmålet om, hvorvidt dette sker i offentligt eller i privat regi eller i et samarbejde mellem den offentlige og den private sektor, må afhænge af de konkrete forhold. Jeg lægger dog vægt på, at der er rammebetingelser for det offentliges aktiviteter, som sikrer lige konkurrencevilkår mellem offentlig og privat erhvervsaktivitet.

Med hensyn til det omtalte rundspørge skal jeg kun bemærke, at den enkelte kommunalbestyrelse er den nærmeste til at vurdere, hvorvidt en konkret opgave løses bedst i kommunalt eller privat regi eller i et samarbejde herimellem.

Er kommunalbestyrelsen i tvivl om, hvordan opgaven bør løses, er det en god idé at afprøve markedet. Det foretagne rundspørge giver imidlertid ikke i sig selv grundlag for at antage, at kommunerne ikke vælger de bedste og billigste løsninger.

Personlig så jeg gerne, at kommunerne i højere grad benyttede sig af de ydelser, som det private erhvervsliv leverer eller kan levere. Princippet om det kommunale selvstyre gør dog, at jeg ikke finder, at man fra statens side bør søge at tvinge kommunerne til at udlicitere offentlige opgaver.

Derimod finder jeg det naturligt, at staten søger at opmuntre til et bedre samarbejde mellem offentlige myndigheder og det private erhvervsliv. Erhvervsministeriet arbejder som bekendt på at skabe et bedre samspil mellem det offentlige og det private, jf. eksempelvis rapporten fra juni 1994 om »offentligt-privat samspil - perspektiver, barrierer og eksempler«.

Rapporten indeholder en række eksempler på projekter, der kan styrke samspillet mellem den offentlige og den private sektor på udvalgte områder. Rapporten viser, at udlicitering langt fra altid er den rigtige måde at inddrage erhvervslivet i produktionen af offentlige ydelser. Et styrket samarbejde mellem den offentlige og den private sektor må organiseres ud fra en bred vifte af samspilsformer. Projektideerne falder inden for et bredt spektrum af mere eller mindre forpligtende samspilsformer. Samspilsformerne omfatter bl.a. udviklingskontrakter, samarbejdsaftaler, fællesselskaber og strategiske alliancer. Dette illustrerer, at den rette samarbejdsform altid afhænger nøje af det konkrete projekt.

Det er min forventning, at projekterne i rapporten vil tjene som idégrundlag for, hvorledes samspillet kan tilrettelægges i andre sammenhænge.

Endelig kan jeg oplyse, at Erhvervsministeriet som opfølgning på de såkaldte ressourceområdeanalyser nedsætter en række arbejdsgrupper - med deltagelse af bl.a. virksomheder og interesseorganisationer - som eksempelvis på velfærdsområdet skal komme med forslag til, hvordan man kan få en større privat medproduktion.

Spm. nr. S 114

Til erhvervsministeren (26/10 94) af:

Pernille Sams (KF):

»Vil ministeren tage initiativ til at få forøget antallet af opgaver, som kommunerne udliciterer til private virksomheder?«

(Besvaret sammen med spm. nr. S 113).

Spm. nr. S 115

Til erhvervsministeren (26/10 94) af:

Pernille Sams (KF):

»Mener ministeren, det er tilfredsstillende, at 70 pct. af kommunerne er langt mere optaget af at udføre opgaver for hinanden end af at lade private komme til?«

(Besvaret sammen med spm. nr. S 113).

Spm. nr. S 163

Til erhvervsministeren (3/11 94) af:

Gitte Seeberg (KF):

»Vil ministeren oplyse, hvor ofte forbrugere har gjort Forbrugerombudsmanden opmærksom på brud på markedsføringslovens § 8?«

Begrundelse

Af hensyn til både forbrugere og virksomheder er det vigtigt, at der hersker klare retningslinjer om reglerne for markedsføringen, også gennem anvendelse af rabatkuponer, ligesom det er vigtigt, at loven håndhæves ens for alle, og at et

eventuelt tilfældighedens præg i håndhævelsen fjernes.

Svar (11/11 94)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen): Siden lovens ikrafttræden har Forbrugerombudsmanden modtaget to skriftlige klager om overtrædelse af den nye markedsføringslovs § 8, stk. 1. Den ene klager var anonym, og det var en forbruger, som klagede i den anden sag.

Herudover har Forbrugerombudsmanden siden lovens vedtagelse afgivet forhåndsudtalelser vedrørende forståelse af den nye markedsføringslovs § 8, stk. 1, i 16 sager. Bestemmelsen har også været omtalt i andre sager, uden at dette er registreret særskilt. Endelig har der været en del telefoniske henvendelser om bestemmelsen. Antallet af telefoniske henvendelser er ikke nærmere registreret.

Den nye markedsføringslov trådte i kraft den 1. oktober 1994. Den 23. september 1994 udsendte Forbrugerombudsmanden til relevante erhvervs- og interesseorganisationer en skrivelse indeholdende en omtale af de nye regler i markedsføringsloven. Skrivelsen var vedlagt tre pjecer om de nye bestemmelser i markedsføringsloven og om prismærkningsloven. En af pjecerne indeholdt en omtale af bestemmelsen om rabatkuponer i § 8.

Beskrivelsen af de nye regler og vejledningerne skulle i forbindelse med lovens ikrafttræden skabe klarhed for virksomhederne og danne grundlag for markedsføring i overensstemmelse med de nye regler. Kopi af skrivelsen med den nye pjec »Mængdebegrænsning og Rabat« vedlægges. (Ikke optrykt her).

Spm. nr. S 164

Til erhvervsministeren (3/11 94) af:

Gitte Seeberg (KF):

»Vil ministeren oplyse, hvor ofte virksomheder har gjort Forbrugerombudsmanden opmærksom på brud på markedsføringslovens § 8?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 163.

(Besvaret sammen med spm. nr. S 163).

Spm. nr. S 165

Til erhvervsministeren (3/11 94) af:

Gitte Seeberg (KF):

»Vil ministeren oplyse, hvor ofte brancheorganisationer har gjort Forbrugerombudsmanden opmærksom på brud på markedsføringslovens § 8?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 163.

(Besvaret sammen med spm. nr. S 163).

Spm. nr. S 166

Til erhvervsministeren (3/11 94) af:

Gitte Seeberg (KF):

»Vil ministeren oplyse, i hvilken udstrækning virksomheder lovligt kan udstede rabatmærker med en pålydende værdi, der er mindre end den rabat, som forbrugeren opnår ved benyttelse af varerabatten?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 163.

Svar (11/11 94)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg har anmodet Forbrugerombudsmanden om en udtalelse. Han har oplyst følgende:

»Det forudsættes ved besvarelsen, at de omtalte rabatmærker er mærker, som omhandlet i lovens § 8, stk. 2, der stilles til rådighed ved køb af en vare eller ved udførelse af en arbejds- og tjenesteydelse.

Ifølge § 8, stk. 2, kan erhvervsdrivende ved salg af en vare eller ved udførelse af en arbejds- og tjenesteydelse give rabat eller anden ydelse i form af mærker, kuponer eller lignende til senere indløsning, såfremt hvert enkelt mærke på tydelig måde er forsynet med udstederens navn

eller firma med angivelse af værdi i dansk mønt. Rabatmærkeudstederen skal indløse mærker til den pålydende værdi, når mærker til et beløb af 5 kr. eller mere kræves indløst.

I selve lovteksten er det ikke udtrykkeligt angivet, om den pålydende værdi af rabatmærket kan være mindre end værdien af de varer, som mærkerne alternativt giver ret til.

Såfremt mærket giver ret til rabat ved køb af en vare eller tjenesteydelse, som ikke er identisk med de varer eller tjenesteydelser, der gav anledning til udstedelsen af rabatmærkerne, indebærer udstedelse af rabatmærker med en lavere pålydende værdi ydelse af tilgift.

Såfremt der gives rabat ved køb af en ydelse identisk med den type vare eller tjenesteydelse, der gav anledning til udstedelsen af rabatmærkerne, er det ikke i retspraksis afklaret, om den pålydende værdi af rabatmærket kan være mindre end værdien af rabatten ved køb. Retsteorien giver ikke entydigt svar på spørgsmålet, og en afgørelse af spørgsmålet henhører under domstolene.«

Jeg skal henholde mig hertil.

Spm. nr. S 167

Til erhvervsministeren (3/11 94) af:

Gitte Seeberg (KF):

»Hvorledes vil ministeren drage omsorg for, at der bliver skredet ind over for alle dem, der bryder markedsføringsloven?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 163.

Svar (11/11 94)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Det fremgår af markedsføringslovens § 15, at Forbrugerombudsmanden fører tilsyn med at loven overholdes, navnlig ud fra hensynet til forbrugerne. Det er imidlertid fortsat således, at virksomhederne selv har ansvaret for markedsføringen. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 15, at Forbrugerombudsmanden fortsat kan foretage en prioritering og selv bestemme, hvilke sager der skal behandles.

I forbindelse med besvarelsen af spørgsmål 7 stillet af Folketingets Erhvervsudvalg den 17. maj 1994 (L 211 – bilag 24) oplyste Forbrugerombudsmanden om administrationen af markedsføringsloven bl.a. følgende:

»Ressourceforbruget ved administration af markedsføringsloven udgør, som det fremgår af de almindelige bemærkninger til forslaget, ca. 14 årsværk; heraf udgør de juridiske sagsbehandlere ud over chefer ca. 6 årsværk. Forbrugerombudsmanden må på denne baggrund nødvendigvis indskrænke sig til stikprøvevis kontrol.«

I overensstemmelse hermed anførtes det i Forbrugerombudsmandens brev af 23. september 1994 om de nye regler i markedsføringsloven til erhvervs- og interesseorganisationerne, at det til stadighed ville være nødvendigt at foretage prioritering af skiftende sags- og erhvervsområder.

Spm. nr. S 168

Til erhvervsministeren (3/11 94) af:

Gitte Seeberg (KF):

»Anser ministeren de ressourcer, som Forbrugerombudsmanden har til sin rådighed, for tilstrækkelige til, at han er i stand til at påtale de tilfælde, hvor markedsføringslovens § 8 bliver overtrådt?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 163.

Svar (11/11 94)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Den nye lov trådte i kraft den 1. oktober 1994, og erfaringerne med administration af loven er derfor begrænsede. Der er ikke tegn på, at Forbrugerombudsmanden ikke har tilstrækkelige ressourcer til rådighed til administration af den nye bestemmelse i § 8, herunder blandt andet til at foretage stikprøvevis kontrol. Administrationen af den nye bestemmelse i § 8 har kunnet finde sted inden for de rammer, der er anført i besvarelsen af spørgsmål nr. S 167. Jeg henviser i denne forbindelse til besvarelsen af dette spørgsmål, hvoraf blandt andet fremgår, at det

vil være nødvendigt for Forbrugerombudsmanden til stadighed at foretage en prioritering af skiftende arbejdsområder.

Spm. nr. S 143

Til sundhedsministeren (1/11 94) af:

Anni Svanholt (SF):

»Har Sundhedsministeriet/Sundhedsstyrelsen været i kontakt med WHO i den proces, der er gået forud for ændringen af WHO's holdning til indhold af pesticider m.m. i drikkevand, og i givet fald på hvilket niveau, og vil ministeren i bekræftende fald oplyse, hvilke råd/ønsker/advarsler der er blevet givet fra ovennævnte myndigheders side for at klargøre den danske regerings holdning?«

Begrundelse

I artiklen »WHO hæver grænseværdier for gift i drikkevand« (Information 24/10 94) citeres læge Anders Carlsen fra Miljøstyrelsens kemikaliekontor for at sige: »... at mens WHO før tog vidtgående hensyn til, at der var mistanke til et stofs farlighed, så forlanger de nu større sikkerhed og videnskabeligt bevis for, at stofferne er sundhedsskadelige. ... I retningslinjerne fra 1984 gik man ud fra, at stofferne »i sig selv« var kræftfremkaldende. ... I de nye retningslinjer anses de ikke for at være det.«

Der er med andre ord tale om kvalitativt store ændringer i grænseværdierne for drikkevand. Derfor vil spørgeren gerne have rede på sundhedsmyndighedernes rolle i forbindelse med denne ændring.

Svar (9/11 94)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

I anledning af det stillede spørgsmål har Sundhedsstyrelsen over for mig oplyst, at styrelsen ikke har været i kontakt med WHO i forbindelse med organisationens arbejde med ændring af publikationen »Drinking Water Quality Guidelines«.

Spm. nr. S 130

Til skatteministeren (27/10 94) af:

Peder Sønderby (V):

»Vil ministeren under henvisning til vores korrespondance i sommerens løb vedrørende flytningen af Told- og Skatteregionen fra Padborg til Sønderborg begrunde samlingen af funktionerne?«

Begrundelse

Der henvises til artikel i Morgenavisen Jyllands-Posten den 27. oktober 1994.

Svar (4/11 94)

Skatteministeren (Carsten Koch):

I forbindelse med gennemførelsen af det indre marked blev stort set al grænsekontrol og ekspedition af tolldokumenter for varer i fri omsætning afskaffet. Det blev som følge heraf i 1992 besluttet at sammenlægge Toldkammeret i Padborg med regionen i Sønderborg.

Told/Skat bor i dag stadig væk både i Padborg og to steder i Sønderborg. Sammenlægningen til én enhed skal ske med Sønderborg som hovedsæde.

I Sønderborg varetog man tidligere alle opgaver inden for regionen, dog bortset fra grænseekspedition, der blev varetaget i Padborg. Da opgaverne ved grænsen blev færre og færre, har Told- og Skattestyrelsen udlagt enkeltstående landsdækkende opgaver fra København til Told- og Skatteregion Sønderborg.

Begrundelsen for dette var alene at begrænse antallet af medarbejdere, der i givet fald ellers måtte forflyttes til andre regioner, fordi en væsentlig del af opgaven bortfaldt. Opgaverne kunne være placeret ved en hvilken som helst region, men dekoncentreringen til Sønderborgregionen skete af beskæftigelsesmæssige hensyn.

Den nødvendige døgnbemanding i Padborg vil blive opretholdt, så længe der skal varetages toldforretninger.

Imidlertid er det funktionsmæssigt hensigtsmæssigt at samle det personale, der ikke er beskæftiget med toldekspedition, på ét sted. Derfor har en samlet lokalisering af personalet høj prioritet.

Spm. nr. S 104

Til landbrugs- og fiskeriministeren (25/10 94) af:

Kristen Touborg (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til, at de dele af den økologiske tillægskvote for økologisk mælk, som ved ansøgningsfristens udløb den 15. oktober i år endnu ikke er udnyttet, vil blive overført til kvoteordningen for »tomme« økologiske gårde, hvor den ansøgte mængde langt overstiger den nuværende kvote på 2 mio. kg mælk, og vil ministeren derefter iværksætte en ny ansøgningsrunde for de såkaldt »tomme« gårde?«

Begrundelse

I oktobernummeret af månedsbladet Økologisk Jordbrug fremgår det af rubrikken »Overblik« på side 7, at der er ansøgninger til den kvoteordning, som gør det muligt at sætte økologiske køer ind på »tomme« gårde, på i alt 3-4 mio. kg økologisk mælk. Samtidig er der meget, der tyder på, at der ikke kan ske en fuldstændig udnyttelse af tillægskvoten på 4 mio. kg.

Svar (4/11 94)

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Der er i indeværende kvoteår afsat 2 mio. kg mælk til tildeling til tomme gårde. Tildelingen til tomme gårde kan kun ske til etablering af økologisk mælkeproduktion.

15 producenter har søgt om tildeling til tomme gårde. 12 af 15 ansøgninger kan imødekommes inden for de afsatte 2 mio. kg mælk. Ansøgere prioriteres efter alder, således at de yngste imødekommes først. Alle ansøgere skal dog være fyldt 26 år. De tre ansøgere, der i øjeblikket ikke kan imødekommes, har tilsammen søgt om ½ mio. kg. Disse ansøgere er henholdsvis 45, 56 og 57 år gamle.

Erfaringerne fra kvoteåret 1993-94 viste, at en del ansøgere falder fra, når kvoten skal etableres. Dette skyldes, at etableringsomkostningerne er høje. Det forventes også i år, at enkelte trækker deres ansøgning, hvorfor de øvrige ansøgere kan imødekommes.

Såfremt ingen trækker deres ansøgninger, vil Landbrugs- og Fiskeriministeriet undersøge

muligheden for omfordeling af mængderne, således at alle ansøgere imødekommes.

På denne baggrund er det ikke nødvendigt med en ny ansøgningsrunde.

Det kan i øvrigt oplyses, at kun 35 ud af 146 godkendte økologiske mælkeproducenter har søgt om en supplerende kvote op til 6.000 kg/ha til deres nuværende kvoter.

Det skønnes, at de afsatte mængder mælk til etablerede og kommende økologiske producenter er tilstrækkelige til at imødekomme samtlige ansøgninger.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 13:

Forespørgsel til sundhedsministeren (om, hvordan regeringen vil sikre, at der sker en forbrugermærkning af genteknologisk fremstillede levnedsmidler m.v., før produkterne markedsføres i Danmark, samt at alle tilladelser til markedsføring offentliggøres.

Af Jørn Jespersen (SF) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 8/11 94).

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 47: Forslag til lov om ændring af lov om en garantiordning for udlån til nye aktiviteter i mindre virksomheder.

Af erhvervsministeren (Mimi Jakobsen).
(Fremsat 9/11 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lotte Henriksen (S):

Garantiordningen har haft til formål at give mindre virksomheder mulighed for via statskaution at kunne låne til nye aktiviteter. I en 2-årig forsøgsperiode har der været afsat en garantiramme på 1 mia. kr. pr. år. Loven har givet mulighed for, at der kunne stilles kautioner for